

Naturens vogtere

Side 34-35

Svenske
forskere har
høj humor

14

Kinakenderen

22

Sprogets
Indiana Jones

26

dm
offentlig

37

LIC Energi

Det betaler sig

 For miljøet For din økonomi

Hos LIC tilstræber vi altid at gøre en **ekstra indsats** for at finde **fordele til vores medlemmer**, der både er en **gevinst for miljøet og din økonomi**.

Klima, miljø og økonomi kan sagtens gå hånd i hånd hvis du handler det rigtige sted.

Læs mere på lic.dk

Lige nu tilbyder vi en **ATTRAKTIV VELKOMSTGAVE** til alle som skifter til **FastEnergi** eller **GlobalEnergi** hos LIC Energi

**FAST
ENERGI**
EL

**GLOBAL
ENERGI**
EL

SOLCELLER

**BRÆND-
STOF**

**FYRINGS-
OLIE**

BRÆNDE

LIC Herlev
Turbinevej 9
2730 Herlev
lic.dk

LIC Aarhus
Jens Olsens Vej 9, Skejby
8200 Aarhus N

LIC

Åbningstider
Mandag - fredag 10 - 19
Lørdag 9 - 16
Søndag 10 - 16

Velkommen til akutpakke 2

Det er meget glædeligt, at regeringen har indset, at der er et stærkt behov for at supplere akutpakke 1, som næppe ville kunne reducere antallet af ledige på vej ud af dagpengereetten væsentligt.

Den nye aftale om akutjob, som træder i kraft allerede den 1. november, skal sikre, at der i perioden frem til 1. juli 2013 reserveres 12.500 job til danskere, som risikerer at falde ud af dagpengesystemet. Private og offentlige virksomheder opfordres til at ansætte de ansøgere, som er i risiko for at miste dagpengene. Som tak for hjælpen får virksomheden en præmie på 25.000 kr. efter 12 måneder.

Med det nye initiativ har regeringen anerkendt problemets karakter og udvist reel solidaritet med de mennesker, der er i risiko for at miste deres forsørgelsesgrundlag.

For DM er det et positivt træk, at der er fokus på ordinære stillinger, der bidrager til genoptjening af dagpengereetten. Netop muligheden for at genoptjene retten til dagpenge er helt afgørende for, at vores ledige medlemmer ikke bliver skubbet helt ud af arbejdsmarkedet. Det gælder ikke mindst de mange dimittender, der på grund af krisen aldrig rigtig har fået chancen for at komme ind på det ordinære arbejdsmarked.

Det er også et positivt aspekt, at både den offentlige og den private sektor er omfattet af aftalen. Der er næppe nogen tvivl om, at den væsentligste jobskabelse for vores medlemmer i de nærmeste år vil komme til at foregå i de små og mellemstore virksomheder, der gennem ansættelse af en eller flere akademikere kan udvikle organisationen og skabe jobåbninger også for

andre medarbejdergrupper. Men der er heller ingen tvivl om, at der også i stat, regioner og kommuner vil være plads til nyansættelser af medarbejdere. De seneste fyrings- og nedskæringsrunder har slidt på de offentlige arbejdspladser og presset arbejdsmiljøet – nogle steder til bristepunktet.

Pakken løser dog ikke alle problemer. DM vil fortsat opfordre til, at det voldsomme krav til genoptjening lempes. Der er også stadig stort behov for at ændre på begrænsningerne på supplerende dagpenge. Det er ikke rimeligt, at man kun kan få supplerende dagpenge i 30 uger. Endelig må vi forvente, at der følges op med en forstærket indsats for jobskabelse, så vi ikke løber ind i det samme problem igen og igen.

Finansministeren har erklæret, at nu må det være slut med at kritisere regeringen for ikke at gøre nok. Men regeringen må vænne sig til, at i et demokrati med frie og uafhængige fagforeninger kan man ikke forlange, at al kritik for-

stummes. Vi vil i DM forbeholde os retten til at gøre opmærksom på de mangler, der stadig er, og dem, der måtte vise sig. Vi ved endnu ikke, hvor mange reelle job planen vil kaste af sig, eller hvor mange ledige aftalen redder fra økonomisk ruin.

Vi roser gerne regeringen for at have lyttet til kritikken og taget et substantielt initiativ. Men love at holde inde med al kritik af dagpengereglerne – det hverken kan eller vil vi.

Ingrid Stage

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Eva Jensen, DM Offentlig

Peter Grods Hansen, DM Offentlig

Nanna Bruun, DM Privat

Camilla Gregersen, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Tenna R. Kristensen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende

Katrine Kier Nielsen, DM Studerende

Mette Thygesen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Hanne Götzsche, DM Pensionist

Det er dødsensalvorligt

I sidste nummer af Magisterbladet havde vi en artikel på side 7 med overskriften "Dansk beredskab mod smitsomme sygdomme i forfald". Den synede ikke af meget i et temanummer om kommunikation og formidling. Men den handlede faktisk om liv eller død.

Historien er den sædvanlige, kunne man næsten sige: Der skal spares penge, så der disponeres efter det mål. Det har nogle følger, men mon ikke det nok skal gå. Nogle kan vel løbe lidt hurtigere. Eller synergi kan opnås. Og lad os nu lige se, hvor galt det egentlig går.

Sagen drejer sig om diagnosticering af smitsomme sygdomme. Ekspertisen findes på Statens Serum Institut (SSI), men de enkelte regioner hjemtager, som det hedder, diagnoseopgaverne fra SSI. Hjemtagningen betyder, at SSI's rolle som centrallaboratorium er i fare, hvilket forringer muligheden for at finde frem til og føre kontrol med smitsomme sygdomme.

En alvorlig historie, som indtil videre kun har fundet vej til Magisterbladets spalter. I dette nummer følger vi op på historien med et – ikke tænkt eksempel, men med et særdeles aktuelt og virkeligt tilfælde. Ekspert i mikrobiologiske sygdomme ved SSI Flemming Scheutz sagde i sidste nummer af Magisterbladet:

"I overvågnings- og beredskabsammenhæng er det ekstremt vigtigt, især hvis der er tale om en dødelig sygdom, at den bliver opdaget i tide, så vi kan reagere hurtigt, isolere den pågældende organisme og sende den til et centralt sted. Det bliver jo selvsagt umuligt, når diagnostikken slet ikke findes".

Virkeligheden har allerede indhentet advarslen. Læs artiklen "Danskere smittet med farlig VTEC-bakterie fejlbehandles" på side 6.

Vi vil fortsat overvåge problemet.

FASTE RUBRIKKER

- 3 **LEDER** Velkommen til akutpakke 2
- 8 **SIDEN SIDST**
- 25 **SIDEN SIDST**
- 29 **NYE BØGER**
- 32 **SÅDAN SKREV VI ... (5:9)** Arbejdsløsheden hænger fortsat
- 31 **DEBAT**
- 32 **KRONIK** New Public Management-bølgen giver svære vilkår for international mobilitet på de videregående uddannelser
- 34 **FAGLIGT FOKUS (16:19)** Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige
- 36 **NYE BØGER**
- 46 **DET' MIT JOB** Biolog, Grønlands Naturinstitut
- 48 **NYE BØGER**
- 49 **JOBSEKTIONEN** Ledige stillinger
- 54 **MEDDELELSER**
- 56 **DM AKTUELT**

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlertsen
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

“Men så snart jeg er færdig med kurmuk-grammatikken, går jeg tilbage til dinka, for der er en del, jeg skal have gjort færdigt”.

ARTIKLER

- 6** Danskere smittet med farlig VTEC-bakterie fejlbehandles
- 7** To nye ansigter i DM's hovedbestyrelse fra 1. januar 2013

- 10** Øremærket barsel til fædre udsat
- 12** Huslige fædre giver færre skilsmisser
- 14** Svenske forskere har høj humor

- 18** Kommunikation med værdi
- 20** Dansk bidrag til årets Nobelpris i fysik
- 22** Kinakenderen

- 26** Sprogets Indiana Jones
- 37** dm offentlig

Forside: Johnny Wichmann

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 31.400 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 31.413
i perioden 1.7.2011-30.6.2012

Produktionsplan:

Nr. 18-2012
Udkommer: 16. november
Deadline debat: 5. november
Deadline annoncer: 7. november
Deadline kalender: 7. november

Nr. 19-2012
Udkommer: 30. november
Deadline debat: 19. november
Deadline annoncer: 21. november
Deadline kalender: 21. november

Nr. 20-2012
Udkommer: 14. december
Deadline debat: 3. december
Deadline annoncer: 5. december
Deadline kalender: 5. december

Danskere smittet med farlig VTEC-bakterie fejlbehandles

For en måned siden advarede en ekspert fra Statens Serum Institut om, at de danske hospitalers beredskab mod smitsomme sygdomme er i forfald. Siden er flere danskere blevet fejlbehandlet i forbindelse med et udbrud af den farlige VTEC-smitte.

Flere danskere, der er blevet smittet under det seneste udbrud af den alvorlige diarré sygdom VTEC (*E. coli*), er blevet fejlbehandlet, tilsyneladende fordi flere danske hospitaler ikke har etableret en et diagnostisk beredskab for sygdommen, der sidste år var skyld i mindst 53 dødsfald i Europa.

Ifølge Magisterbladets oplysninger er VTEC-patienter i mindst to tilfælde blevet fejlopereret for blindtarmsbetændelse efter diagnostiske analyser, hvor VTEC-infektion ikke indgik i diagnostikken. I et tredje tilfælde fik en dansker med akut nyresvigt konstateret sygdommen på et australsk hospital, kort tid efter, at analyser på et dansk hospital fejlagtigt ikke havde påvist smitten. I alle tre tilfælde blev analyserne fortaget på hospitaler, der ikke havde etableret diagnostik for sygdommen.

Udbruddet, der indtil videre er blevet konstateret hos mindst 12 danskere, hvoraf syv personer har udviklet akut nyre-

svigt, kommer, kort tid efter, at en ekspert fra Statens Serum Institut advarede mod, at flere danske hospitaler ikke har etableret et diagnostisk beredskab for sygdommen. Det gælder blandt andet hospitaler i Nordjylland, Sønderjylland og på Sjælland.

Sundhedsordfører for Enhedslisten (EL) Stine Brix ser med alvor på sagen.

“VTEC giver nogle ret alvorlige sygdomsforløb, og det forekommer mig meget mærkeligt, at der er sygehuse, der ikke tjekker for denne her type bakterie. Det lyder, som om, de ikke har tjek på, hvordan man skal håndtere patienter med de her symptomer”.

Sundhedsstyrelsen: Ingen problemer

Ifølge retningslinjer til hospitalerne skal alle børn under syv år undersøges for VTEC-smitte, når symptomer på sygdommen er til stede.

Flemming Møller Mortensen, for-

mand for Folketingets sundhedsudvalg, mener ikke, at beredskabet ved de danske sygehuse fejler noget.

“Du vil altid kunne finde tilfælde som disse, for det afhænger fuldstændigt af, hvad den læge, som er sat til at undersøge og diagnosticere, tænker. Selv om alle regioner ikke nødvendigvis har det som fast standard at tjekke for sygdommen, så er det min forventning, at de læger, der skal stille diagnoser og har den faglige indsigt, er i stand til at vurdere, at der kan være tale om VTEC, og dermed også sender en prøve hen til et laboratorium, der specifikt undersøger for det”, siger han.

Heller ikke Sundhedsstyrelsen finder, at der er behov for at stramme op for sygehusenes brug af diagnostiske analyser.

“Jeg kan ikke sige, om der er sket en fejl i de konkrete sager, men helt generelt så kan en læge bestille en VTEC-prøve, hvis han finder en indikation. Nu hvor vi har et mindre udbrud i Danmark, så har vi fra Sundhedsstyrelsen anbefalet, at børn under 7 år med diaré og patienter med blodig diaré – uanset alder – bliver undersøgt for VTEC”.

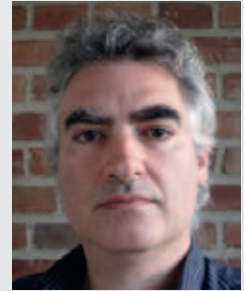
Ifølge Statens Serum Institut bliver det danske beredskab mod smitsomme sygdomme svækket af, at hospitalerne i stigende omfang hjemtager diagnostiske analyser fra Instituttet. Senest har Region Hovedstaden besluttet at hjemtage analyser for mere end 100 mio. kr. fra Statens Serum Institut. <<

Flere danskere smittet med VTEC-bakterien (*E. coli*) er på det seneste blevet fejlagnostiseret, fordi laboratorier på de danske sygehuse ikke undersøger for sygdommen. Sydvestjysk Sygehus i Esbjerg er et af de hospitaler, der ikke gør det.

Line He-Gjerløff fra DM Offentlig er ny i DM's hovedbestyrelse.

Olav Wedege Bertelsen fra Universitetslisten er ny i DM's hovedbestyrelse.

TO NYE ANSIGTER I DM'S HOVEDBESTYRELSE FRA 1. JANUAR 2013

Valget til DM's hovedbestyrelse lukkede torsdag den 25. oktober. I forhold til den afgående hovedbestyrelse er der to nye ansigter blandt de ni direkte medlemsvalgte, nemlig Line He-Gjerløff, ansat i Københavns Kommune, og Olav W. Bertelsen, ansat på Aarhus Universitet.

Vinderen af det netop afsluttede valg til DM's hovedbestyrelse er DM Offentlig, som får to direkte medlemsvalgte repræsentanter i den nye hovedbestyrelse, der træder til den 1. januar 2013. Ved sidste valg fik listen kun én plads i hovedbestyrelsen. Det er listen DM Natur & Kultur, der må afgive den ene plads, listen opnåede ved sidste valg. Det betyder dog ikke, at listen ikke vil være repræsenteret i den nye hovedbestyrelse, da alle sektorer skal udpege én repræsentant – studentersektoren to – til hovedbestyrelsen ud over de eventuelt direkte valgte.

Ellers er alt ved det gamle hvad angår antal pladser til de opstillede lister og hvad angår de valgte fra de respektive lister (se navne andetsteds på siden).

Til de ni direkte valgte medlemmer af DM's hovedbestyrelse kommer det eneste fødte medlem, nemlig DM's formand Ingrid Stage, der allerede for ca. to måneder siden blev valgt uden modkandidater – i øvrigt for syvende gang – og de af de seks sektorer udpegede medlemmer. Sektorerne DM Offentlig, DM Privat, DM Forskning & Videregående Uddannelse, DM Natur & Kultur og Sektoren for Honorar- og Timelønnede, Deltidsansatte og Arbejdssøgende udpeger hver ét medlem, mens DM Studerende udpeger to medlemmer. Det giver en hovedbestyrelse på 17 medlemmer.

De to nye lister ved valget, nemlig DM Globalisering og Forandring og Kandidatlisten Natur og Miljø opnåede ikke valg. <<

SÅ MANGE STEMTE

Der var udsendt 29.607 stemmesedler. 6.542 brugte den, heraf 108 blanke stemmer. Stemmeprocenten blev på 22,1, hvilket er et fald på 3,4 procentpoint i forhold til valget i 2010.

EVALUERING AF VALGET

På DM's hjemmeside kan du finde valgbekendtgørelsen. DM's valgkomité opfordrer alle til at fremkomme med eventuelle ønsker om forbedringer til næste valg. Send dine forslag og idéer til dm@dm.dk

De blev valgt

Camilla Gregersen, Privatsattes liste
 Leif Søndergaard, Universitetslisten
 Peter Grods Hansen, DM Offentlig
 Charlotte Palludan, Fagforeningslisten
 Hans Beksgaard, DM Professionshøjskoler
 Frederik Dehlholm, Privatsattes liste
 Line He-Gjerløff, DM Offentlig
 Olav Wedege Bertelsen, Universitetslisten
 Hanne Göttsche, Pensionistlisten

STOP REGELRYTTERIET

En ny Facebook-kampagne skal stoppe regelrytteri på arbejdspladser. Det er Region Syddanmark, der har startet kampagnen på Facebook. De vil have, at det skal være slut med alle de regler, der i høj grad præger arbejdsdagen i de offentlige virksomheder. Regionsrådsformand Carl Holst siger: "Hvis vi i Danmark kunne løse alle problemer ved hjælp af regler, så var problemerne nok løst for længst".

Kampagnen kører indtil den 21. december, og regionsformanden lover, at alle henvendelser vil blive taget alvorligt.

LAV LANGTIDSLEDIGHED I DANMARK

Danmark er blandt de 10 lande i Europa, som har færrest langtidsledige. Der er ca. 2 procent langtidsledige i Danmark, mens der i Norge, Sverige og Østrig er under 1,5 procent langtidsledige. Grækenland er hårdest ramt. Her er langtidsledigheden seks gange højere end i Danmark. I resten af EU er den gennemsnitligt lidt over 4 procent.

Kommuner vil afskaffe seniorjob

Kommunerne er bekymrede ved udsigten til, at mange ældre arbejdsløse, som mister dagpenge i 2013, nu vil kunne forlange et såkaldt seniorjob i kommunen. Kommunernes Landsforening mener, at ordningen kan blive for succesfuld, og kræver, at tilbuddet skal begrænses eller helt afskaffes. Ifølge den seneste opgørelse er der 364 personer, som er i en seniorjobordning, men i løbet af det næste halve års tid vil op mod 2.700 ældre kunne stille krav om et seniorjob. Man forventer, at langt de fleste, der har mulighed for det, vil benytte sig af tilbuddet.

“Forskning peger på, at mens overklassen sikrer familiens position ved at videregive høj økonomisk velstand, sikrer middelklassen sig via uddannelsessystemet, der giver akademiske titler og professionelle kvalifikationer”.

Stefan B. Andrade, ph.d.-studerende, KU og SFI, i Politiken

LOVFORSLAG OM BARSEL TIL MÆND UDSKUDT

Regeringen har udsendt et lovforslag om 12 ugers barsel til mænd. Fagbevægelsen er rasende og beskylder regeringen for at fratage små børn muligheden for at lære far at kende. Fagbevægelsen mener, at regeringen spænder ben for kvinders mulighed for at hale ind på mændenes lønninger, der i gennemsnit er 18 procent højere end kvinders. I de store faglige organisationer er man frustrerede og skuffede over, at lovforslaget er blevet udsat. LO's næstformand, Lizette Risgaard, udtaler:

“Det står jo sort på hvidt i regeringsgrundlaget, at regeringen vil reservere op til tre måneder af den samlede barselslov til mænd”.

Læs mere på side 10-12.

PSSST!

Der er noget, du skal vide.

Der findes en avis for de nysgerrige og tænksomme. Der findes en avis, hvor diskussionen er udfordrende og fordomsfri.

Her gennemgås de mest presserende emner af landets bedste hoveder. Her skaber vi refleksion. Her sætter vi fremtidens agendaer. Her går vi til de store spørgsmål med kritisk sans og glimt i øjet.

Hvis du nogensinde har drømt om at sidde med i et vidensøkonomisk, multikulturelt, flerfagligt og dagsordensættende åbent-for-alling-agtigt diskussionsfællesskab, så er et abonnement på Information det tætteste, du kan komme den drøm i virkeligheden.

Det er sjovt. Det er alvorligt.
Det er vigtigt.

De første fire uger er gratis.

4 Prøv
uger
gratis

POST

Sendes ufranket
Modtageren
betaler portoen

Ja tak, jeg vil gerne bestille et gratis abonnement

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. / By: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

Jeg er studerende (med henblik på senere rabat)

Information

+++ 10383 +++

0893 Sjælland USF B

Information

Send kuponen, ring 70 10 19 30, SMS "TILBUD" til 1241 eller besøg information.dk/4ugergratis

Information udkommer mandag-lørdag. Tilbuddet gælder til 1.12.2012 og gælder kun husstande, der ikke har abonneret de seneste 12 måneder. Prøvetilbuddet er gratis og uforpligtende. Sms koster 0 kr. + alm. sms takst, betales via mobilregning. Udbydes af Information, Store Kongensgade 40C, 1264 København. Avisen stopper automatisk efter de 4 uger. Ved levering til udlandet opkræves porto.

Magister

Store Kongensgade 40 C

Øremærket barsel til fædre udsat

Regeringen har sat sit årelange mål om mere øremærkning af barsel til mænd på standby. Det er helt i strid med regeringsgrundlaget, pointerer ligestillingsforsker, som slet ikke regner med noget længere.

ØREMÆRKET BARSEL TIL MÆND

“Regeringen vil øremærke op til tre måneder af den betalte barselsperiode til manden”.

Regeringsgrundlaget, oktober 2011

“Hvis vi sørger for, at danske mænd får ret til mere barsel, er det godt for alle (...) Det er bare for gammeldags at gøre alting, som vi altid har gjort det. Giv fremtidens mødre og fædre lov til at være forældre på fuld tid. Vores børn er kun små én gang”.

Mette Frederiksen, beskæftigelsesminister, (S) i Søndagsavisen, august 2008

Danske mænd risikerer nu at skulle vinke farvel til udsigten om at tilbringe mere tid med deres børn. For regeringen har sat sin ellers klare udmelding om at øremærke 12 ugers barsel til de danske fædre på standby. Samtlige regeringspartier har ellers ligget i nærmest skyttegravslignende krig med den borgerlige fløj, når det gjaldt holdningen til at øremærke barsel til fædre.

Mens den borgerlige fløj ikke mener, staten skal blande sig i fordelingen af barsel, har S, SF og R argumenteret hårdt for, at øremærket barsel er vejen til bedre ligestilling på arbejdsmarkedet, hvor kvinderne i gennemsnit halter 18 procent efter i løn. Da den røde fløj rykkede ind i landets ministerier, blev det da også tydeligt nedfældet i regeringsgrundlaget:

“Regeringen vil øremærke op til tre måneder af den betalte barselsperiode til manden”, som der står på side 65 i regeringsgrundlaget. Den beslutning er nu sat på standby. Regeringen har nemlig valgt ikke at fremsætte et lovforslag om at øremærke mere barsel til de danske fædre,

men derimod at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal afdække overenskomstbestemmelserne om ret til løn under barsel og flere andre ting, som beskæftigelsesminister Mette Frederiksen har formuleret det. Den beslutning overrasker i høj grad ligestillingsforsker på Aalborg Universitet Anette Borchorst.

“Det er helt i modstrid med både regeringsgrundlaget og de udmeldinger, regeringens partier kom med, da de sad i opposition”, siger hun og pointerer, at emnet er højt politiseret.

Det har det været, siden man indførte øremærkning for fædre i en kort periode i slutningen af 90'erne. Men det interessante er, at kon-

flikten om øremærket barsel til fædre er anderledes i dag, end den var for 10 år siden. Dengang mente den borgerlige blok, at øremærket barsel til fædre ville blive for dyr. I dag handler debatten om, hvorvidt udvidet øremærket barsel til mænd er tvang og formynderi fra statens side. Men det argument har de nuværende regeringspartier tidligere pareret med henvisning til, at man alle-

“Vi har allerede masser af viden, og tallene taler deres tydelige sprog”.

Ingrid Stage, formand, DM

BARSELSREGLER I NORDEN

Danmark: Mænd har ret til 2 ugers fædreorlov i forbindelse med fødslen og mulighed for forældreorlov i op til 32 uger. Men danske mænd holder kun cirka 7 procent af den samlede barselsorlov. Det er det laveste i Norden.

Island: Både fædre og mødre har ret til hver især at holde tre måneders barselsorlov, og retten kan ikke overdrages til den anden part. Islandske fædre holder da også i gennemsnit en tredjedel af orloven.

Sverige: 60 dage er reserveret til fædrene, og svenske fædre holder i gennemsnit cirka en fjerdedel af den samlede barselsorlov.

Norge: Fædrene har ret til 12 ugers barselsorlov og holder i gennemsnit 15 procent af den samlede barselsorlov. Det er altså dobbelt så meget som danske mænd.

Kilde: Nordisk Ministerråd

rede øremærker barsel til kvinder”, siger Anette Borchorst.

En rettighed

På AC-området er 90 procent af alle privatansatte akademikere ansat i virksomheder, hvor der ikke er overenskomst. Det betyder, at de maksimalt har ret til barseldagpenge på ca. 17.000 kroner om måneden. Det gør barsel meget lidt attraktiv for mange familier, da det i de fleste hjem er manden, der har højest indkomst, hvorfor familien taber flest penge, hvis manden går på barsel uden løn.

DM's formand, Ingrid Stage, pointerer, at det skal være en rettighed for de danske mænd at få 12 ugers øremærket barsel. Hun er derfor både ærgerlig og overrasket over regeringens udmelding om, at den behøver mere viden, før en mulig beslutning træffes.

“Vi har allerede masser af viden, og talene taler deres tydelige sprog. I Sverige og Island, hvor man har øremærket barsel til mænd, virker loven efter hensigten. Svenske mænd står for en fjerdedel af barslen, og islandske mænd for en tredjedel, mens de danske mænd kun tegner sig for syv procent. Det er jo netop det, en lovgivning skal lave om på”, siger Ingrid Stage.

Hendes indtryk var ellers, at beskæftigelsesminister Mette Frederiksen (S) var klar til at lovgive på området, efter at DM's

formand og flere andre fagforeningers repræsentanter havde drøftet muligheden for øremærkning af barsel til mænd på en række møder med ministeren.

“Det var mit klare indtryk, at ministeren troede på, at en øremærkning var vejen frem. Men også, at hun var nervøs for, at en øremærkning kunne betyde, at nogle børn risikerede at få mindre tid med deres forældre, fordi nogle fædre ikke ville benytte sig af barslen”, siger Ingrid Stage.

Hun vælger dog at tro på, at regeringens beslutning om standby ikke er nøleri, men derimod et udtryk for, at man behøver ekstra tid til at skrue lovforslaget sammen, så det kommer til at virke mest hensigtsmæssigt.

Anette Borchorst er derimod mere skeptisk. Hun pointerer, at det nu står klart, at der ikke er råd til at udvide barselsorloven. Så hvis mænd skal have øremærket barsel, vil man nu formentlig møde argumentet, at øget barsel til mænd vil gå ud over kvinderne. Hun mener, det har fået regeringen til at nøle.

“Tilbage står nu, at regeringen ikke tør holde fast i argumentet om, at udvidet barsel til fædrene er til gavn for alle parter. Den meget klare udmelding om, at mænd skal have bedre orlovsrettigheder, kan vi ikke regne med længere”, siger Anette Borchorst. <<

“Tilbage står nu, at regeringen ikke tør holde fast i argumentet om, at udvidet barsel til fædrene er til gavn for alle parter”.

Anette Borchorst, ligestillingsforsker, Aalborg Universitet

Huslige fædre giver færre skilsmisser

Jo mere barsel fædre tager, og jo mere de deltager i hjemmets gøremål, des mindre er risikoen for, at forældrene bliver skilt, viser studie af danske 15-årige børns familierelationer.

En analyse fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) viser, at hvis fædre er klar på at tage barsel og smøger ærmerne op i hjemmet, så mindsker risikoen betragteligt for, at mor og far ender med at gå fra hinanden og skulle dele børnene imellem sig. SFI's analyse fra 2011 bygger på en børneforløbsundersøgelse af registerdata om 6.000 15-årige børn, som blev født i efteråret 1995. Analysen viser, at manglende faderinvolvering – i form af manglende brug af orlov eller fravær i hverdagens omsorgsopgaver – er forbundet med risiko for opløsning af kernefamilien, forklarer seniorforsker på SFI Mai Heide Ottosen, som er medforfatter til analysen.

“De fædre, som har været aktivt på banen enten i form af orlov eller den sociale praksis i hverdagen, bliver i mindre grad skilt eller er i en familie, der går i opløsning. Faderinvolvering har en meget aktiv influens på kernefamiliens eksistens eller opløsning”, siger Mai Heide Ottosen.

Mønstrene i analyserne peger i retning af, at det er normen i danske småbørnsfamilier, at fædre tager de 2 ugers fædreorlov, men ikke forældreorlov til børnepasning, som moren tager sig af i over 90 procent af tilfældene. Men analysen peger dog på, at fædre tager deres tørn med omsorgsarbejdet i hverdagen.

“Det er i vores undersøgelse kun omkring 4 procent af fædrene, som holder orlov mere end deres 2 ugers fædreorlov. Men hverdagens praksis har stor betydning for kernefamiliens eksistens, og der ser vi mændene tage deres tørn. Det er klart, at øget barsel til fædre giver en større mulighed for deltagelse i hjemmet, og vi kan se, det mindsker risikoen for familieopløsning”, siger Mai Heide Ottosen.

Risiko

Ifølge tal fra Danmarks Statistik ender fire ud af ti ægteskaber i skilsmisse. Sådan så det ud i både 2011 og 2010. Og siden 2007

har antallet af skilsmisser og separationer ligger uændret på over 14.000 om året.

Ifølge SFI-forskerne er den indsats eller manglende indsats, som faren investerer i de første måneder af sit barns liv, afgørende. Forskerne kan nemlig på denne baggrund statistisk spore en risiko for familiebrud, frem til barnet er 15 år gammelt. I SFI-analysen konkluderer forskerne, at fædrenes manglende deltagelse i omsorgen for spædbarnet eller det lidt ældre småbarn øger den statistiske sandsynlighed for, at det samme barn i teenagealderen har oplevet familieopløsning. Det gælder også, når forskerne kontrollerer for betydningen af en række sociodemografiske og intrafamiliære faktorer, som blandt andet gælder faderinvolvering i omsorgsarbejdet for barnet, som ser ud til at fungere som en beskyttelsesfaktor for kernefamiliemodellen.

“Når fædrenes omfang af barsel er så småt, som tilfældet viser sig at være nu, så må det i hvert fald lægge op til en kritisk diskussion af, hvad man egentlig vil have ud af fordelingen af orlovsperioderne, som den ser ud i dag. Og der er også brug for i højere grad at få belyst, hvad der så egentlig sker i de længere barselsperioder for hele familien”, siger Mai Heide Ottosen.

Analysen tyder på, at fædres brug af fædreorlov såvel som familiens omsorgspraksis i 4-5-måneders-alderen hænger sammen med risikoen for en senere opløsning af kernefamilien. Blandt de oplyste familier i 1999, hvor barnet var 3½ år, havde den biologiske far væsentligt sjældnere taget fædreorlov i forbindelse med fødslen og havde i betydeligt mindre grad været involveret i børnepasningsopgaver, da barnet var 4-5 måneder gammelt. Og forskellene i hverdagslivets sociale praksis ser ud til at være betydelige for, om der opstår et opbrud i familien eller ej. Desuden øges risikoen for skilsmisse og familieopbrud, hvis børnene er født af mødre under 25 år, og hvis forældrene ikke er gift, men blot samboende. <<

“Det er klart, at øget barsel til fædre giver en større mulighed for deltagelse i hjemmet, og vi kan se, at det mindsker risikoen for familieopløsning”.

Mai Heide Ottosen, seniorforsker, SFI

Mit LB - mine muligheder

Få adgang til dine forsikringer, når det passer dig på www.lb.dk

PÅ MIT LB KAN DU:

- Ændre dækning på dine forsikringer
- Få tilbud på nye forsikringer
- Anmelde skader
- Se skader fra de sidste fem år
- Bestille rødt og grønt kort
- Bestille rejsekort
- Se prisoplysninger
- Læse dine forsikringsvilkår
- Tilmelde til Betalingsservice
- Bestille nye girokort
- Bestille kopi af policer
- Se din forsikringsoversigt
- Se dækningsoplysninger

LB App

Hent vores app, så du kan have LB med dig i lommen døgnet rundt og verden rundt.

Læs mere om app'en på www.lb.dk/app

Du kan få mere at vide på www.lb.dk - tlf: 33 11 77 55

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING
— en del af LB Forsikring

Svenske forskere har høj humor

For tredje gang har en svensk forsker vundet en Ig Nobelpris. Efter 22 uddeleliger må man stadig spejle forgæves efter danskfødte forskere blandt prismodtagerne for latter- og tankevækkende forskning. Betyder det, at vi danske alligevel ikke er verdens morsomste folkefærd? Ikke nødvendigvis, trøster en videnskabshistoriker. Han henviser til et gammelt dansk tidskrift: "Journal of Jocular Physics".

IG NOBELPRISER

Ig Nobelpriserne uddeles hvert år af magasinet Improbable Research for at hædre forskere og resultater, der først får folk til at le og derefter til at tænke. Med priserne vil magasinet fejre det usædvanlige, ære det fantasifulde og anspore folks interesse i videnskab, medicin og teknologi.

Så skete det igen! En svensk forsker vandt en af årets ti Ig Nobelpriser. Johan Petterson vandt prisen i kemi for sit banebrydende arbejde fra Anderslöv, hvor han har givet et definitivt svar på gåden om det grønne hår. Petterson har fundet ud af, hvorfor blonde indbyggere i nogle huse i den lille skånske by får grønt hår. Forklaringen sidder i vandrør og vandtanke og handler om noget kobber og nogle lange kemiske formler,

som vi udelader af hensyn til Magisterbladets mange humanistisk indstillede læsere.

De kan til gengæld gruble over et andet problem, især hvis de er lidt til den kulturhistoriske side. Hvorfor lige en svensker? Eller mere præcist: Hvorfor ikke en dansker?

Ig Nobelpriser gives jo til forskere med humor. Og selv om mange svenske mænd godt kan lide at have langt hår i nakken ligesom tyskerne, også

IG NOBELPRISERNE 2012

Psykologiprisen går til tre forskere, der har fundet af, at Eiffeltårnet ser mindre ud, hvis man læner sig lidt til venstre. Vores evne til at bedømme størrelser afhænger af, at vi er vant til at læse talrækker fra venstre mod højre med de mindste tal først. Resultatet er offentliggjort i tidsskriftet *Psychological Science*. Forfatterne er to hollændere, Anita Eerland og Rolf Zwaan, samt Tulio Guadalupe, der oplyses at være fra Peru, Rusland og Holland.

Fredsprisen får det russiske firma SKN for at omdanne gammel ammunition til diamanter.

Akustikprisen går til japanerne Kazutaka Kurihara og Koji Tsukada for opfindelsen af en såkaldt SpeechJammer, der i kraft af et ekko forvirrer en talers hjerne så meget, at han eller hun ikke kan sige noget.

Neurovidenskab bliver hædret med en pris til fire amerikanere for et metodisk resultat. Craig Bennett, Abigail Baird, Michail Miller og George Wolford har påvist, at hjerneforskere ved hjælp af komplicerede instrumenter og simpel statistik kan se hjerneaktivitet hvor som helst – også hos en død laks. Resultatet er offentliggjort i *Journal of Serendipitous and Unexpected Results*.

Kemiprisen lander hos vort svenske broderfolk i skikkelse af Johan Petterson, der har fundet kilden til visse blonde indbygges grønne hår i skånske Anderslöv. Kilden sidder i rør og beholdere og hedder kobber.

Fortsætter på næste side

selv om det er blevet grønt, håret altså, og selv om det på nogle mænd kan se vældig pudsig ud, er det Pettersons forskning, der har fået en sjov pris, ikke hans hår.

Med prisen fortsætter Petterson en stolt tradition for svensk humor. Allerede i 2003 gjorde tre forskere fra Stockholm Universitet sig morsomt bemærket. De vandt en Ig Nobelpris for interdisciplinær forskning med deres afsløring af, at kyllinger foretrækker smukke mennesker.

Ingen danskere på listen

Efter 22 år og over 200 priser og endnu flere hundrede prismodtagere er ingen dansk forsker rejst til Harvard University for at modtage en Ig Nobelpris.

Forskere fra Sverige og Tyskland har vundet priser. Og forskere fra Norge, England, Frankrig, Belgien, Holland, Italien, Schweiz, Ungarn, USA, Canada, Mexico, New Zealand, Australien, Rusland og mange andre lande. Og Korea. Og Uganda.

Men ingen fra Danmark. Og dog.

Aarhus Universitet optræder i forbindelse med en tidligere prismodtager. Her var Magnus Wahlberg ansat, da han i 2004 vandt prisen i biologi for sin påvisning af, at sild kan kommunikere ved at prutte. Sandsynligvis var det sildeprutter, der gennem mange år fik svenskerne til at tage fejl og genombombe Østersøen i jagten på russiske ubåde.

Men ak. Som lingvister med en ph.d.-grad og derover al-

>>

Litteraturprisen er givet, men ikke modtaget, da ingen mødte frem fra The US Government General Accountability Office. Styrelsen har udgivet en rapport om rapporter, der anbefaler flere rapporter. Rapportens titel er "Actions Needed to Evaluate the Impact of Efforts to Estimate Costs of Reports and Studies".

Fysikprisen hædrer fire forskere fra USA og England for at beskrive og beregne bevægelsesmønstret for en menneskelig hestehale. Joseph Keller, Raymond Goldstein, Patrick Warren og Robin Ball har udgivet deres resultater i *Physical Review Letters*.

Væskedynamikprisen går i år til et stykke anvendt forskning af høj karat. Rouslan Krechetnikov fra USA, Rusland og Canada og Hans Mayer fra USA har studeret, hvorfor kaffen skulper over, når man går med sit krus i hånden. Resultatet er publiceret i *Physical Review*.

Anatomiprisen får Frans de Waal fra Holland og USA og Jennifer Pokorny fra USA for at afsløre, at chimpanser kan genkende chimpanser, som de kender, ud fra et fotografi af deres bagdel. Forsøget er publiceret i *Advanced Science Letters*.

Medicinprisen er nu i hænderne på Emmanuel Ben-Soussan and Michel Antonietti for deres anvisninger til læger, der vil undgå eksplosioner i deres patients endetarm, mens de bliver undersøgt, patienterne altså. Prisen gives på baggrund af to artikler, skrevet med kolleger, i tidsskrifterne *World Journal of Gastroenterology* og *Journal of Gastroenterology & Hepatology*.

lerede har gættet, er Magnus Wahlberg af anden teknisk oprindelse. Han er ikke engang fra Anderslöv, der var dansk for længe siden, dengang der stadig var styr på hårfarven.

"Hej Lisbeth", skriver Wahlberg venligt, "nej, desværre er jeg fra Stockholm – men jeg er meget bæret over, at du kalder mig dansker. Jeg er svensker, men bosat i Danmark siden 1999. Så det fortæller mig, at jeg begynder at blive integreret :-)".

Kvantehumor

Trods svensk høflighed og humor er resultatet nedslående. Der er fortsat ingen indfødte danske forskere på Ig Nobellisten. Vil det nogensinde ske?

Videnskabshistoriker Helge Kragh fra Aarhus Universitet er fortrøstningsfuld.

"Danskere er verdens lykkeligste folkefærd, og mange mennesker, især danskere, vil mene, at vi også er de mest morsomme, og i hvert fald sjovere end svenskere. Emnet kalder helt klart på mere forskning. Rent empirisk har jeg konstateret, at mange naturvidenskabelige forskere, som er dem, jeg kender mest til, sagtens kan være morsomme. Men det sker ofte internt i de faglige miljøer. For eksempel udgav forskere på Niels Bohr Institutet "Journal of Jocular Physics" til Niels Bohrs 50-, 60- og 70-års-fødselsdag. En stencileret sag, som er meget, meget morsom – især hvis man er atomfysiker".

"Journal of Jocular Physics" er stadig ikke glemt. Så sent som i sommer optrådte fysikprofessor Paul Halpern fra Philadelphia Area Center for History of Science på en konference med foredraget "Parody Conservation: The Tradition of Humor at the Niels Bohr Institute". Samme Halpern har fordybet sig i emnet og indsendt en artikel til tidsskriftet *Physics in Perspective* med titlen: "Quantum Humor: The Playful Side of Physics at Bohr's Institute for Theoretical Physics".

Kvantehumor? Går atomfysikerne i dette øjeblik rundt på Niels Bohr Institutet i deres fornuftige sko og blå striktrøjer, mens de gnækker helt vildt over Higgs partikel?

Den sjette decimals romantik

Selv ikke humor på Niels Bohr kan dog redde vores nationale Ig Nobel-statistik. Helge Kragh maner til mod og optimisme. Det er for tidligt at give op.

"Vi har mange dygtige forskere i Danmark, og danske forskere har vundet adskillige Nobelpriser. Så hvorfor skulle de ikke også kunne vinde en Ig Nobelpris? Det kan sagtens ske", siger forskeren, der har skrevet adskillige bøger om naturvidenskabens historie.

Kraghs pointe blev demonstreret *in vivo* af Andre Geim i 2010, da Geim sammen med Konstantin Novoselov vandt Nobelprisen i fysik for sine resultater med materialet grafen. Ti år tidligere havde samme Andre Geim sammen med Sir

noble science, men den gemmer nogle gange på uforudsete perspektiver. Man taler om "the romance of the 6th decimal": Hvis man har bestemt en størrelse til 5. decimal, forventer man ikke, at en yderligere præcision til den 6. vil bringe noget nyt, men det sker, at romantikken indtræder netop her. Der er mange eksempler på denne romance. I 1890'erne ville Lord Rayleigh bestemme luftens vægtfylde mere præcist end tidligere. Gab! Kan det blive mere kedeligt? Hans arbejde resulterede i opdagelsen af et nyt grundstof, argon, og udløste to Nobelpriser af den rigtige slags".

Prisløs lykke

Danmark kan sagtens få sin helt egen Ig Nobelpris en dag. Desværre er der ingen garanti for, at vi vil more os, sådan for alvor.

Især priserne i økonomi bliver ofte uddelt på en tom scene, da ingen modtagere føler trang til at sende repræsentanter til ceremonien.

Det var for eksempel tilfæl-

"Desværre er jeg fra Stockholm – men jeg er meget bæret over, at du kalder mig dansker. Jeg er svensker, men bosat i Danmark siden 1999".

Magnus Wahlberg, tidligere modtager af IG Nobelprisen

Michael Berry vandt en Ig Nobelpris for at bevise, at man kan løfte en frø med en magnet.

"Mange Ig Nobel-emner er en tand for infantile efter min smag, men nysgerrigheden og viljen til at forfølge et emne, som andre ikke anser for særlig vigtigt, er jo et kendt fænomen i videnskaben. For udenforstående kan meget naturvidenskabelig forskning sikkert virke lige så meningsløs som nogle af Ig Nobel-projekterne", påpeger Kragh og fremhæver som eksempel forskeres trang til at bestemme størrelser med stadig større præcision.

"Præcision for præcisionens egen skyld kan forekomme at være latterligt tidsspilde og ig-

det, dengang Vatikanet modtog Ig Nobelprisen i økonomi for at have outsourcet bønner til Indien.

Podiet var også ganske tomt, da fire islandske banker blev tildelt prisen for at bevise, at meget små banker hurtigt kan transformeres til meget store banker og vice versa, og for samtidig at demonstrere, at en lignende proces kan anvendes på en hel økonomi. Prisen gik til Kaupthing Bank, Landsbanki, Glitnir Bank og Central Bank of Iceland.

Den slags priser vil vi gerne være foruden her til lands. Måske vi også kan lære at leve med, at svenskerne er sjovere, end vi er.

Vi er dog stadig de lykkeligste. <<

DM · Dansk Magisterforening

Styrk din viden

dmefteruddannelse.dk

Tag på kursus med DM Efteruddannelse

Fundraising

Få succes med fundraising og få overblik over begreber, teknikker og søgemuligheder. På kurset får du værktøjer til idé- og konceptudvikling og lærer at formulere de helt rigtige ansøgninger. Kurset varer to dage og veksler mellem oplæg og cases.

Start 27. november 2012 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.200 kroner.

Andre 9.800 kroner.

Ansættelsesret og personalejura

Bliv klog på reglerne om ansættelse og få den nyeste viden om personalejura. På kurset får du et solidt fundament for at arbejde målrettet med at håndtere centrale personaleretlige emner på arbejdspladsen. Kurset varer to dage.

Start 28. november 2012 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.000 kroner.

Andre 9.600 kroner.

Projektledelse og projektstyring

Få overblik over de grundlæggende projektledelsesværktøjer, så du kan spille en aktiv rolle i projektgruppen og styre mindre projekter. Kurset varer to dage.

Start 4. december 2012 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.000 kroner.

Andre 9.600 kroner.

Få styr på mødet

Få redskaberne til at holde effektive og fokuserede møder. Et todageskursus, hvor vi arbejder med din status som mødeleder, dine redskaber til forberedelse, forventningsafstemning og opfølgning.

Start 4. december 2012 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 10.000 kroner.

Andre 11.600 kroner.

Sociale Medier

Brug de sociale medier aktivt og strategisk til at kommunikere og komme i dialog med dine brugere. Todageskursus, hvor du arbejder med ideer og begreber inden for markedsføring, kommunikation, branding, kundeservice og salg.

Start 6. december 2012 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.000 kroner.

Andre 9.600 kroner.

Virksomheds- og forretningsforståelse

Styrk din kompetence gennem en stærkere forståelse af virksomhedens sprog, tankegange, dynamikker, markeder og mennesker. Tredageskursus.

Start 10. december 2012 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 11.300 kroner.

Andre 13.300 kroner.

Find flere kurser på dmefteruddannelse.dk eller ring på telefon 38 15 66 68

Kommunikation

Skal man kopiere drenge i marketing, eller skal man finde en anden måde at demonstrere sit værd på? 150 kommunikationsfolk deltog i årets kommunikationskonference, arrangeret af DM og Kommunikation og Sprog, for at diskutere synlighed, return of investment, Facebook og kunsten at bevise, at man er sin løn værd i den daglige drift. Magisterbladet har samlet nogle uddrag fra dagens oplæg.

PERNILLE LEMÉE

Cand.mag. i retorik og medievidenskab,
direktør, Fokus Kommunikation:

“Jeg hører os omtalt både som de “harmløse hyggespredere” og “de søde piger fra kommunikation”. Hvordan får vi rystet det image af os? Jeg har erfaret, at det bl.a. hjælper rigtig meget at tale med dem på direktionsgangen og sende tal til dem på økonomigangen. Du skal påvise effekten af dit arbejde. SKAT er et forbilledligt eksempel på, at der er penge at spare, hvis man opgraderer kommunikationen. Her har strategien været, at lovlige skatteborgere skal hjælpes til selv at gøre det, der skal til, for at de fortsat kan være lovlige borgere. Jo mere selvkørende borgerne fx er på nettet, jo billigere bliver det i sidste ende for organisationen. Men det kræver, at kommunikationen fra afsenderen er klar, og redskaberne lettilgængelige”.

MIKKEL JØRNVIL

Selvstændig journalist, tidligere
kommunikationschef i Handelsbanken:

“Kommunikationsbranchen er indimellem ude af sync med virkeligheden. Det er de færreste virksomheder, der lever af at kommunikere, og på direktionsgangene taler man lige nu mest om fyringer, finanskriser og slunkne ordrebøger. Det må vi indrette os på. Drift er et hadeord, fordi vi nødig vil opfattes som nogle, der bare står ved kopimaskinen. Men det kan være lige præcis i den daglige drift, at kommunikationsafdelingen beviser sit værd. Tag bare nogle af de eksempler, hvor virksomheder har fået ørerne i maskinen, fordi kunderne deler dårlige erfaringer med deres produkter eller services, fx på Facebook. I de tilfælde handler det nok mindre om at beherske krisekommunikation, end det handler om at få serviceafdelingen til at tale ordentligt med kunderne eller få teknikerne til at tale, så servicemedarbejderne kan forstå dem. Så det er der, man skal sætte ind med de kommunikative løsninger”.

Læs Magisterbladets temanummer (nr. 16/2012) om kommunikation og formidling. Du finder også nummeret på www.magisterbladet.dk

med værdi

ALICE SLATER CHRISTENSEN
Kommunikationskonsulent,
Post Danmark:

“Metroselskabet skulle for ikke så længe siden ud og forklare københavnernes, hvordan etableringen af de nye strækninger vil spænde af, og hvad selskabet gør for at mindske generne for borgerne. De valgte efter lang tids overvejelse at skrotte annoncer og tv-kampagner og i stedet sende breve ud. Via et eksternt analysebureau undersøgte Post Danmark, hvordan Metroselskabets brev blev modtaget. Blev det åbnet? Blev det læst? Hvordan blev budskabet forstået? Hvilket indtryk efterlod det af afsenderen? osv. Succesraten var høj, 91 procent åbnede brevet og var positivt stemte bagefter. Det kan godt være, at porto koster. Til gengæld nåede budskabet meget langt ud, det gav efterfølgende færre henvendelser og klager per telefon og mail til Metroselskabet. Vi dokumenterede, at brevet kunne betale sig”.

THOMAS GEUKEN
Psykolog og forskningschef,
Institut for Fremtidsforskning:

“Det smerter mig som gammel marxist og uddannet psykolog at måtte sige det her. Men det *er* teknologien, der skaber de mest revolutionære forandringer i disse år. For bare fem år siden ville vi have grinet vores røv i laser, hvis nogen havde påstået, at vi en dag meget snart ville begynde at lægge billeder af os selv og vores aftensmad ud på nettet, frit tilgængeligt. Ha, ha, ha! Den her *co-creation* af nyheder og netværk er kommet så meget ud af kontrol, at ekkoet nogle gange kommer før skuddet. Jeg hørte et ungt menneske formulere det således en dag: “If news are important, they will find me”. Det er i den virkelighed, vi som kommunikationsmennesker skal skabe os en berettigelse”.

MIE FEMØ
Lektor,
Københavns Universitet:

“Intet er selvfølgelig længere, ikke engang Post Danmark, selv om min mor nok ville have forsvoret, at posten nogensinde skulle være nødt til at foretage målinger for at vise sit værd. De søde piger i kommunikationsafdelingen skal lære noget af de frække drenge i marketing. Vi skal både kunne tænke i ROI (Return of investment, *red.*) og i benchmarking. Men vi skal ikke blive så forblændede af Excelark og målinger, at vi overser de vigtigste spidskompetencer, som kommunikationsmagistrene har. Vi kan stille det produktive spørgsmål “hvorfor?”, og vi ved lige præcis en masse om alt det, som er helt uundværligt i værdifuld kommunikation, uanset hvilken platform den finder sted på: æstetik, identitet, kultur, globalisering og sprog”. <<

DANSK BIDRAG TIL ÅRETS NOBELPRIS I FYSIK

To DM-medlemmer bidrog for år tilbage med en algoritme, der satte skub i David Winelands arbejde med kvantesystemer. I år får Wineland Nobelprisen i fysik.

Klaus Mølmer er en af de danske fysikere, der har bidraget til amerikaneren David Winelands resultater. Wineland får i år Nobelprisen i fysik.

Når den amerikanske fysiker David Wineland til december modtager Nobelprisen i Stockholm, vil det besværlige danske "ø" sandsynligvis optræde flere gange i hans takkeforedrag.

"Han viser i næsten alle sine foredrag et bestemt diagram, hvor vi er krediteret, og hvor han omhyggeligt gengiver de danske bogstaver", fortæller Klaus Mølmer, professor i teoretisk atomfysik og kvanteoptik ved Institut for Fysik og Astronomi ved Aarhus Universitet. Ligesom professor Anders Søndberg Sørensen fra Niels Bohr Institutet har Klaus Mølmer længe håbet på, at den nu

68-årige Wineland ville få verdens fornemste fysikerpris.

"David Wineland er en gigant inden for kvanteoptik. Han har altid været en pioner og en fantastisk dygtig eksperimentel kvantefysiker. Da jeg selv gik i folkeskolen, og Anders knap nok var født, var Wineland allerede i gang med at fange og studere enkelte atomare ioner. Omkring år 2000 udførte han et forsøg, der blev udråbt til at være et af årtiets vigtigste, fordi det for første gang lykkedes at få flere partikler til på en og samme tid at være i en og en anden tilstand".

På vej mod kvantecomputere

I kvantemekanikkens verden kan samme partikel tilsyneladende befinde sig flere steder på samme tid, og flere partikler kan være forbundet med hinanden, selv om de er adskilt over store afstande.

"Fra at være betragtet som mystiske og kontroversielle aspekter af den kvantemekaniske beskrivelse ses flertydigheden og forbundetheden af de mikroskopiske partikler nu som en mulighed: Hvis vi kan lagre data i partiklerne, kan vi foretage flere beregninger på dem på samme tid i en såkaldt kvantecomputer. Winelands arbejde med fangede atomare ioner har bragt os et langt stykke ad vejen mod kvantecomputeren".

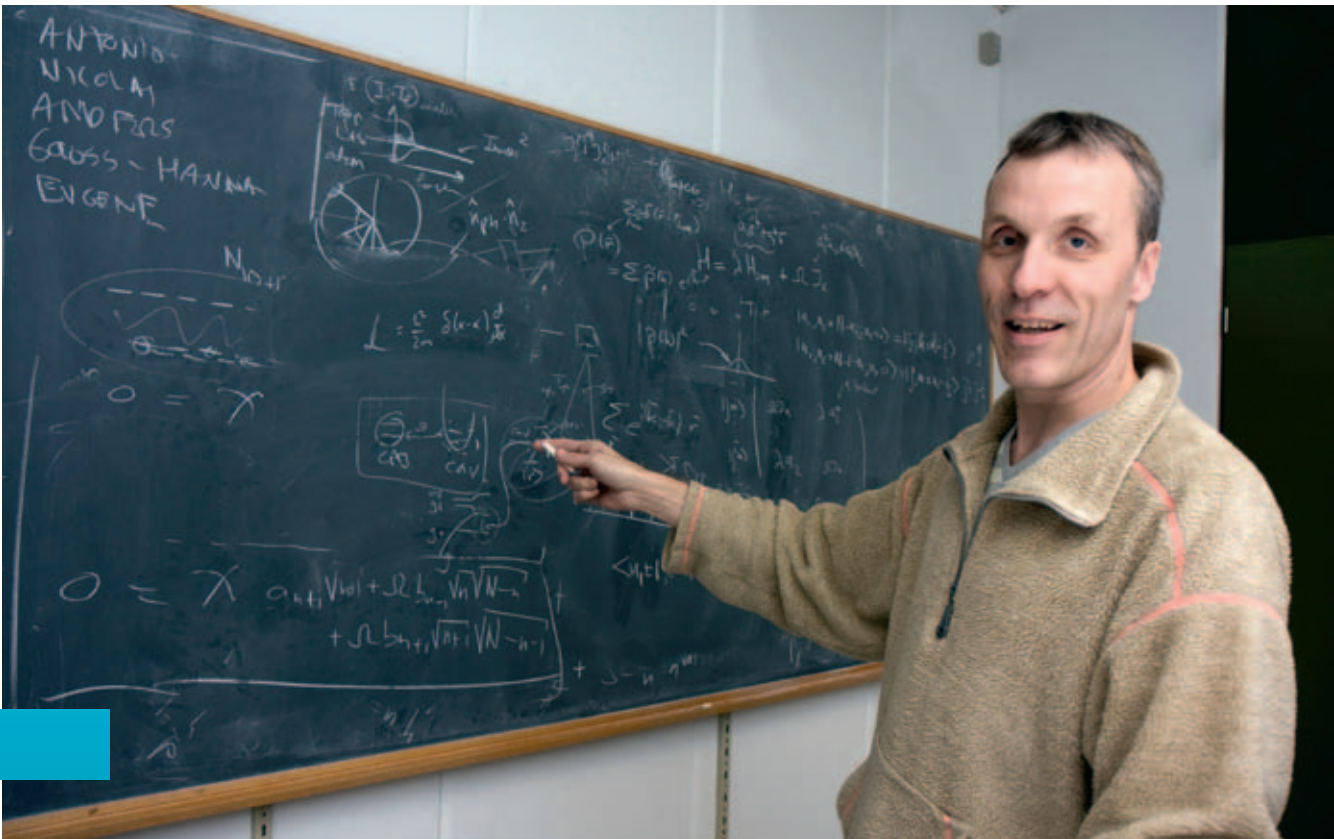
Et skridt på vejen blev taget med forsøget fra år 2000, og det er her, de to danske forskere har bidraget med input.

"Forsøget byggede på en simpel idé, som Anders, der på det tidspunkt stadig var studerende, havde fået: I Bohrs model for atomet kan man med en lypuls med den helt rigtige energi få en elektron til at hoppe til en mere energirig bane. Har man to atomer og udsætter dem for lys med lidt for høj og lidt for lav energi, kan de hver for sig ikke bruge det til noget, men hvis den samlede energi passer, kan elektronerne "dele i porten" og hoppe i takt, på netop den måde som vi ønsker i en kvanteberegning. Efter en lidt mere omstændelig matematisk gennemregning

DANSK FYSIK GENTAGER SUCCES

Sidste år var der også danske navne på spil i de videnskabelige artikler fra Nobelprisvinderne i fysik. Amerikanerne Riess, Schmidt og Perlmutter fik prisen for at påvise, at universets udvidelse accelererer. 12 år tidligere havde tre danske fysikere observeret og beskrevet en supernova af typen 1a så langt som 4,5 milliarder lysår borte. Deres redskaber var et lille, dansk teleskop i La Silla i Chile og en stor portion stædighed. Danskernes pionerarbejde har de tre amerikanske Nobelprismodtagere citeret med flid lige siden. I Magisterbladet nr. 17/2011 bragte vi et interview med en af de tre: DM-medlem Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen.

indså vi, at processen ville virke helt perfekt, og at den nemt ville kunne udvides til flere atomer. Vi havde ikke selv laboratoriet til at udføre eksperimentet, så vi sendte vores beregninger til Dave, som har brugt vores metode i en række forsøg og vist, at den er en farbar vej til en meget delikat kontrol med fangede atomer”.

Klapsalver

Beskeden om Winelands Nobelpris modtog Klaus Mølmer, mens han selv deltog i en konference i Dresden.

“Da navnene på Nobelprisvinderne skulle offentliggøres i Stockholm, stod jeg på konferencen som ordstyrer i en debat med min telefon på lydløs i lommen. Pludselig blev telefonen levende af beskeder, men jeg kunne jo ikke tage den. Heldigvis kunne en konferencedeltager til alles bifald fortælle, at to helt centrale forskere inden for vores speciale var tildelt Nobelprisen”.

David Wineland deler dette års Nobelpris i fysik med franskmændene Serge Haroche. Uafhængigt af hinanden har de to forskere fået styr på atomer, ioner og fotoner i en sådan grad, at de kan fange dem og måle på dem, uden at de går tabt.

Wineland kan på sit laboratorium i Boulder, Colorado, holde positivt ladede atomer fanget i en ionfælde og påvirke dem med fotoner. Serge Haroche kan på

sit laboratorium i Paris fange fotoner og kontrollere dem ved hjælp af atomer.

“Kvantefysikken beskriver den helt mikroskopiske verden, og der er lang vej fra vores forståelse af de teoretiske sammenhænge til direkte at kunne påvise dem og arbejde med dem eksperimentelt. Niels

perimentelt fremskridt. Samtidig ved vi også, at idéen ikke er sværere, end at andre helt sikkert var kommet på den, hvis vi ikke havde fået den først. Dave Wineland har meget beskedent skrevet i en mail, at han er lidt flov over at blive fremhævet som noget særligt med

“Vi havde ikke selv laboratoriet til at udføre eksperimentet, så vi sendte vores beregninger til Dave, som har brugt vores metode i en række forsøg”.

Klaus Mølmer, professor i fysik

Bohr leverede sin atommodel for snart 100 år siden, men først i de seneste årtier er vi eksperimentelt blevet i stand til at studere et enkelt atom ad gangen”, forklarer Klaus Mølmer.

Den Mølmer-Sørensen protokol

I dag bruger Wineland og flere andre forskningsgrupper inden for kvanteoptik den protokol, som blev udviklet i 1999 af Mølmer og Sørensen.

“Anders og jeg er naturligvis glade for og stolte af, at vi har bidraget til et eks-

perimentelt fremskridt. Samtidig ved vi også, at idéen ikke er sværere, end at andre helt sikkert var kommet på den, hvis vi ikke havde fået den først. Dave Wineland har meget beskedent skrevet i en mail, at han er lidt flov over at blive fremhævet som noget særligt med

en Nobelpris, fordi så mange forskere samarbejder og bidrager til udviklingen af den moderne forskning”, siger Klaus Mølmer.

Selv er han ikke i tvivl. Både Wineland og Haroche fortjener årets Nobelpris.

“De har gennem deres flotte karrierer som forskere arbejdet kreativt og originalt på at styre og studere enkelte partikler på atomart niveau, og deres metoder og undersøgelser har inspireret andre forskningsområder til at bruge kvantemekanikens muligheder”. <<

Kina- kenderen

For mange er Kina et fascinerende, men dybest set gådefuldt land. Verner Worm, professor ved Copenhagen Business School, hjælper danske virksomheder med at løse gåden.

Verner Worm, professor, CBS, og siden 2008 leder af Copenhagen Business Confucius Institute. Verner Worm kommenterer jævnligt Kina-spørgsmål i de danske medier og er aktuell med bogen "International Negotiation in China and India".

Hvad skal vi mene om Kinas gøren og laden, om menneskerettigheder og Tibet? Eksperternes svar er klart: Nok kan vi diskutere det ene eller andet brud på menneskerettighederne, men i sidste ende kan vi ikke gøre andet end at affinde os med Kina. Det skyldes ikke kun Kinas magt, men i særdeleshed også, at vi gerne vil hægte os på landets fortsatte march fremad. Eller formuleret således: I de fleste højtudviklede vestlige lande er Kina en stor del af svaret på spørgsmålet om, hvor fremtidens vækst og velstand skal komme fra. At det også er tilfældet i Danmark, sås senest med det kinesiske præsidentbesøg i Danmark, hvor handelsaftaler, ja sågar salget af Vestas' vindmøllefabrik i Varde til kinesiske Titan blev udråbt som triumfer i medierne. En sigende overskrift lød: "Danmark bliver rigere efter Kina-besøg".

Den kinesiske magt – økonomisk såvel som politisk – er uomtvistelig. Kina – verdens næststørste økonomi – ejer fx enorme summer af USA's og Europas gæld, og kineserne kan blokere for sanktioner over for Syrien i FN.

Men mens Kina i økonomisk forstand kan måle sin indflydelse på linje med USA's, er situationen en ganske anden, når det gælder Kinas kulturelle indflydelse i omverdenen. Og det skal der laves om på.

Præsident Hu Jintao erklærede i 2007, at kultur fremover i langt højere grad skal være en del af Kinas såkaldte *soft power*. Og skal man pege på en person, der herhjemme er forbundet med denne opgave, falder valget naturligt på professor Verner Worm, siden 2008 leder af Copenhagen Business Confucius Institute (CI) ved CBS og jævnligt optrædende Kina-ekspert i de danske medier.

Kinas bløde magt på CBS

Delvist finansieret af en i dansk sammenhæng ukendt organisation under det kinesiske undervisningsministerium har CI blandt andet til formål at udbrede kendskabet til kinesisk kultur. Det samme gælder de ca. 350 øvrige Konfucius-institutter rundt omkring i verden. Harmløst måske, men især i USA har konstruktionen givet anledning til kritik, blandt andet da Richard Saller, dekan ved Stanford Univeritys humanistiske fakultet, fortalte, at han under forhandlinger om et nyt Konfucius-institut ved universitetet fik at vide, at man ikke måtte debattere følsomme spørgsmål som fx Tibet.

Ifølge Verner Worm er der ikke knyttet krav til, hvad der kan siges eller ikke siges ved det danske institut, ligesom han heller ikke tror, at kineserne har bedt Richard

Saller om at afstå fra at tage bestemte emner op – i hvert fald ikke officielt. Men han forstår udmærket spørgsmålet.

"Vi har ikke fået instruktioner på den måde, og det er ikke sådan, at vi ikke må diskutere fx Tibet. Men det er klart, at vi har en kinesisk direktør, og hun er udsendt af Kina og har prokinesiske synspunkter. Og du kan også godt sige, at vi er en slags *soft power*. Men Kina har måske en procent af den *soft power*, som USA har i Danmark, og hvis det stiger til 5 pct., så gør det vel ikke noget", siger Verner Worm, der kan bryste sig af at være leder af det ene af blot to Business Konfucius-institutter i verden.

Revolution, reform og oprør

At business skulle blive Verner Worms levevej, lå ikke i kortene, da han som 20-årig begyndte at læse kinesisk ved Københavns Universitet. Året var 1974. Som de fleste andre, der lærte kinesisk på den tid, var han venstreorienteret og inspireret af kulturrevolutionen. Borgerskabet og kapitalismen var hovedfjenden.

Allerede det første møde med Kina i 1974 gav dog det medbragte tankegods et alvorligt hak i tuden.

“Jeg må indrømme, at da jeg kom derover, kunne jeg godt se, at der ikke rigtig var noget at hente i kulturrevolutionen. Jeg mødte en næsten total ensretning.

Kineserne måtte ikke tale med udlændinge, og det var kun særligt udvalgte, der fik lov. Der var en kontrol, som man ikke kunne drømme om i dag. Det var et fuldstændig lukket samfund, og folk var bange”.

Det varede ikke længe, før kulturrevolutionen var et overstået kapitel for Kina såvel som for Verner Worm. Historien ville det anderledes. I 1976 døde Mao, firebanden blev arresteret, og Deng Xiaoping steg til tops. Skiftet blev for alvor åbenlyst, da Xiaoping i 1978 introducerede det siden så berømte begreb “Socialisme med kinesiske karaktertræk”.

>>

“Det er utroligt vigtigt at have kontakt til ledelsen i en organisation. Ledelsen betyder rigtig meget, og alle andre i organisationen lytter til, hvad lederen siger”.

» “Fra da af handlede det ikke længere om at fremme revolutionen, men om at fremme produktionen”.

Og Verner Worm var med. I 1985 bosatte han sig i Kina og blev leder af et dansk repræsentationskontor i Beijing, der solgte nyopførte fabrikker til udenlandske investorer. Men allerede fire år senere var det slut. Den 4. juni 1989 blev studenteroprøret slået ned med massakren på Den Himmelske Freds Plads.

“Det var forfærdeligt, mange var døde. Vi prøvede at køre ind mod byen, men kom ikke ret langt på grund af afbrændte tanks. En soldat var hængt op i et træ, og bukserne var skåret af ham. Had avler had”, husker Verner Worm.

Netværkssamfund

Efter massakren ville ingen samarbejde med kineserne, og Verner Worm og hans kinesiske kone flyttede til Danmark. I 1992 fik han et erhvervsforskerstipendium på CBS, hvor han lige siden har forsket især i vestlige virksomheders erfaringer med Kina. Hans nyeste bog handler om forhandlingsstrategier, men er samtidig en basal indføring i kinesisk mentalitet og tankegang. Og for danske forretningsfolk med drømme om Kina må bogens indsigter betragtes som noget nær nødvendig viden.

Enhver driftig erhvervsmand ved jo, hvor stor en rolle et godt netværk spiller. Men i Kina er netværk – *guanxi* – meget, meget mere end det.

“Hvis du skal have fat i en person i Kina, så ringer du ikke bare til vedkommende. Du finder vedkommende ved at henvende dig til en, du kender, som så ta-

ger kontakt til den pågældende person.

Det skyldes, at Kina er et netværksbaseret samfund. Tilliden til personer eller organisationer er lav sammenlignet med Danmark, og derfor spiller netværk en langt større rolle. For hvis du i udgangspunktet har lav tillid, vil du være tilbøjelig til at omgås personer, du kender”.

Derfor tager Verner Worm også nødig kontakt til kinesere, han ikke på forhånd kender.

“Hvis man bor i Beijing og skal have fat i skattevæsenet, så kan man selvfølgelig godt ringe til dem. Men hvis jeg sidder i København og skal have fat i en virksomhedsdirektør, jeg ikke kender, så ville jeg enten opgive det eller spørge nogen, der har kontakter i Kina, om de kender nogen, der kender nogen, der kender vedkommende”.

Det sidste er vigtigt. Det er nemlig helt normalt – i modsætning til i Danmark – at bruge netværket helt derud, hvor forbindelsen mellem første og sidste led er obskur, så længe forbindelsen i de enkelte led er personlig. Ja faktisk er netværk i Kina af samme grund i princippet uendelige.

At tabe ansigt på kinesisk

Før man giver sig i kast med at finde de rette personer, er det dog værd at vide, at det kinesiske samfund er ekstremt hierarkisk opbygget. Sammenlignet med Danmark er langt mere magt koncentreret i toppen.

“Det er utroligt vigtigt at have kontakt til ledelsen i en organisation. Ledelsen betyder rigtig meget, og alle andre i organisationen lytter til, hvad lederen siger”, fortæller Verner Worm.

Er forbindelsen til gengæld først skabt, er man sikker på ikke at blive afvist.

“På et tidspunkt skulle jeg interviewe en direktør, jeg ikke kendte. Jeg fik skabt kontakt via en person i mit netværk, og da først forbindelsen var etableret, var han ekstremt hjælpsom og villig til at møde mig allerede den efterfølgende dag. Det var aldrig sket med en europæisk direktør, der blot havde sendt mig videre til en sekretær for at finde et hul i kalenderen. Kinesernes beredvillighed hænger også sammen med den holisme, der præger alt i Kina. Alle ting er forbundne og hænger uløseligt sammen. Og fordi alt hænger sammen, er kineserne også mere fleksible. De tager gerne to aktiviteter på samme tid – et interview med mig og så også et andet møde, og så går det lidt frem og tilbage”.

Selvom det hele lyder meget tilbage-lænet, skal man dog tage sig i agt for at træde kineserne over tærerne. Det kinesiske samfund og dets sociale relationer bygger på reciprocitet. Modtager du hjælp af en anden, forventes det, at du før eller siden er i stand til at gengælde tjenesten. Kan du ikke leve op til det, taber du ansigt, hvilket er det værste, der kan ske for en kineser. Og det er ikke kun i overført betydning, man kan tabe ansigt.

“Kineserne er så optagede af ikke at påføre hinanden “tab af ansigt”, at de er tilbageholdende med at afvise andre eller sige noget, man ikke ønsker at høre. Det er faktisk en af forklaringerne på, hvorfor kommunikation i Kina ofte har en meget indirekte form”, fortæller Verner Worm. <<

KURSUSFORLØB FOR ADMINISTRATIVE AKADEMIKERE

Et kursusforløb skal give 60 administrative akademikere i staten mulighed for at bruge deres viden og kvalifikationer på nye måder. Kurset varer i alt 9 dage, og der indgår blandt andet kursusdage, undervisning på universitetsniveau og samtaler med chefen. Kurset slutter i foråret 2013, hvorefter man kan vælge at gå til eksamen. Formålet er både at styrke den enkelte og arbejdspladsen. Det er anden gang, at kurset afholdes, sidste gang valgte ca. halvdelen at gå til eksamen. Læs mere på www.kompetenceudvikling.dk/content/kursus-erfarne-acere.

“Danmark er på mange punkter utrolig mandchauvinistisk i forhold til de øvrige EU-lande, og meget tyder på, at vi er gode til at tegne kønsstereotype billeder”.

Nina Smith, professor, i Berlingske

TILLIDSREPRÆSENTANTERNE INVITERES TIL KONFERENCE

Tillidsrepræsentanterne inviteres til konference den 31. oktober kl. 9-11. Det er gratis, men forbeholdt tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og medlemmer af samarbejdsudvalg. Der vil blive diskuteret muligheder og udfordringer i digitaliseringen, og der kommer medarbejdere fra Miljøministeriet, som vil fortælle om deres indsats for at løfte ansattes digitale kompetencer. Tilmelding på www.kompetenceudvikling.dk under “Arrangementer”.

Vigtigt med godt arbejdsmiljø

Et godt arbejdsmiljø giver overskud og energi i hverdagen, og netop derfor er arbejdsmiljøarbejdet så vigtigt. Arbejdsmiljøsekretariatet, sekretariat for BrancheArbejdsmiljøRåd (BAR), har indledt en ny opmærksomhedskampagne, som skal øge kendskabet til BAR. BAR vil give inspiration, til hvordan man styrker arbejdsmiljøet. Kom med dit bedste råd om arbejdsmiljø, og din arbejdsplads kan vinde en flot illustration af plakatkunstneren Finn Nygaard.

PAS PÅ DIN IDENTITET!

Flere og flere danskere bliver udsat for misbrug af personlige oplysninger. Risikoen for at få misbrugt sine personlige data stiger i takt med, at vi bruger nettet til flere og flere ting.

Det Kriminalpræventive Råd, Rigspolitiet og Digitaliseringsstyrelsen har samlet ti råd, som skal vejlede om, hvordan man bedst muligt undgår identitetstyveri. Brug både antivirusprogram og firewall, brug password, oplys ikke fortrolige oplysninger på sociale websites, debatsider, chatrum osv.

Du kan læse mere om de ti råd på www.politi.dk

Sprogets Indiana Jones

De vestnilotiske sprog har haft Torben Andersens interesse siden 1981. I 2002 blev han dr.phil. med en disputats om netop den sprogstamme.

Siden 1981 har sprogforsker Torben Andersen fra Aalborg Universitet arbejdet på at udvikle et skriftsprog til de sydsudanesere, der taler dinka. Det er anvendt forskning, der batter, når en hel befolkningsgruppe får mulighed for at lære både at læse og skrive.

Der er ikke megen Afrika-stemning over Torben Andersens lille kontor på Institut for Kommunikation på Aalborg Universitet. Her er ingen finurlige figurer i vindueskarmen eller farvestrålende kunst på væggene, og udsigten over byens tage har heller ikke meget savannestemning over sig. Men det betyder ingenting, for forkærligheden for det afrikanske kontinent løber i hans blod.

Hvor mange gange sprogforskeren har været der, har han for længst mistet overblikket over. Men han ved, at det længste ophold i Sudan, som efter alt at dømme

ligger i toppen af hans favoritdestinationer, var på syv måneder.

“Min interesse for dinka-sproget, som jo altså bliver talt af omkring to millioner mennesker i Sydsudan, opstod, da jeg i 1981 var inviteret med på en arkæologisk ekspedition, der var arrangeret af et britisk forskningsinstitut. De skulle lave en tværfaglig ekspedition og ville i den forbindelse have en lingvist med, og det blev så mig”, fortæller han.

På samme tidspunkt begyndte de danske universiteter at tale om det interessante ved feltstudier, og Afrika var et af de

steder på kloden, der på flere områder var ubeskrevet, blandt andet sprogligt.

“Jeg syntes, det var meget interessant at kaste sig over et sprog, der ikke var beskrevet. Hvordan et sprog er opbygget, er noget helt centralt for en sprogforsker, så det var nok derfor, at jeg ikke kom til at slippe dinka-sproget igen”, siger han.

Vokaler på 18 måder

Dinka-sproget har noget helt særligt over sig, forklarer Torben Andersen. I modsætning til det danske sprog, der er kendetegnet ved korte og lange vokaler, opererer de dinka-talende sydsudanese med tre varianter: en kort, en halvlang og en lang vokal. Derudover udtales dinka-vokalerne med to forskellige stemmekvaliteter. Den almindelige, vi kender fra dansk, men også en mere usædvanlig variant, hvor stemmelæberne i struben vibrerer på en anden måde på vokalen. Og så er der også forskellige toner knyttet til vokalerne. Alt efter hvilket ord, der er tale om, kan vokalens tone være enten høj, lav eller faldende. Alt i alt betyder det, at hver eneste vokal kan udtales på hele 18 forskellige måder. Derudover har de dinka-talende indbyggere også en lang række varianter for et og samme ord. En ko er eksempelvis ikke bare en ko. Den har en sproglig grundstamme, men hedder derudover noget forskelligt, alt efter hvilken farve og mønster den har. Der-til kommer, at de unge dinka-mænd har en tradition for at opkalde sig efter deres yndlingsstyr, hvilket altså betyder, at ordet også kan være et navn.

Kompliceret? Ja. Så hvordan i alverden får man det ned på skrift?

En omvarende ordbog

“I min tidlige forskning opererede jeg med nogle ordlister på engelsk, hvor jeg så fik en række lokale assistenter til at fortælle mig, hvad ordene hedder på dinka-sprog. Jeg prøvede at skrive dem ned ved hjælp af det internationale lydskriftalfabet, men jeg fandt ud af, at jeg ikke havde hørt alle de nuancer, der var vigtige at få med. Så mit første datamateriale var bestemt ikke dækkende for sproget, må jeg erkende”.

Senere i sin forskning gik Torben Andersen over til et mere sindrigt system,

hvor en hel masse ord blev skrevet ned på nogle sedler. De blev så flyttet rundt på kryds og tværs, alt efter hvordan ordene lød, til der tegnede sig noget, der lignede et mønster.

“Jeg brugte virkelig mange timer sammen med mine assistenter for på den måde at finde ud af, hvordan ordene grupperede sig. Det var noget med at eksperimentere sig frem til, at ord i en bestemt gruppe var kendetegnet ved samme vokallængde og eksempelvis høj tone, mens nogle andre ordgrupper havde nogle andre kendetegn”, fortæller han.

Der findes ifølge eksperten cirka 2.000 forskellige sprog i Afrika – en tredjedel af alle verdens sprog. Selv forstår han cirka 20 af de 2.000. Men han hævder, at han

fagsprog, der er dækkende for den rent sprogfaglige tilgang til arbejdet. Mange af de mennesker, han mødes med på sine rejser, er lige så store sprognørder som han selv, og i den sammenhæng er det meget praktisk at have den samme sproglige referenceramme, fortæller han.

Engelsk er dog meget udbredt i Sydsudan. Faktisk så meget, at regeringen har besluttet at gøre det til landets officielle sprog – med den tilføjelse, at der på de første trin i uddannelsessystemet skal undervises i de regionale sprog.

“Det har jeg det fint med. Der bliver talt mange forskellige sprog i Sydsudan, så det ville ikke være rimeligt at gøre dinka til det officielle sprog. Jeg skal være politisk neutral i mit arbejde, så derfor forhold-

“Der er mange sprog, der med fordel kan beskrives. Ikke kun for at give indbyggerne bedre uddannelsesmuligheder, men også fordi sproget jo kan fortælle meget om den forhistoriske udvikling i et område”.

stadig kun taler ét.

“Hvad vil det sige at tale et sprog? I Afrika har jeg arbejdet med mange forskellige sprog, men det kvalificerer mig ikke nødvendigvis til at tale dem. Jeg ved, hvor begrænsningerne er, og jeg ved, hvad jeg ikke ved. Derfor nøjes jeg med at sige, at jeg taler ét sprog, og det er dansk. Jeg arbejder med at beskrive sprog, men det er både noget mindre og noget mere end at forstå dem i den normale betydning af ordet forstå”, siger han.

Selv om beskedenheden vinder, indrømmer Torben Andersen, at der går sport i den, når han i bussen til og fra arbejde indimellem støder på nogle afrikannere, der taler deres eget sprog. Han prøver at lytte sig frem til, hvilket område de stammer fra.

Når Torben Andersen er i Sydsudan, er arbejds sproget oftest engelsk. Det hænger sammen med, at der på dinka og mange andre afrikanske sprog ikke findes et

der jeg mig ikke til den slags beslutninger, men jeg er da glad for, at jeg med mit arbejde bidrager til, at der nu kan blive udviklet undervisningsmaterialer, så både børn og voksne kan lære at læse og skrive deres eget sprog, før de går over til engelsk”, siger han.

Objektiv udfordring

At være neutral er ellers en af de store udfordringer, der er i arbejdet med at sætte lyd og bogstaver på et sprog. For en ting er, at begreberne, teorierne, metoderne og redskaberne er ens for alverdens sprogforskere, uanset hvor de udfører deres feltarbejde, noget andet er at betydningsbeskrive ordene uden at blive den mindste smule subjektiv.

“Jeg benytter engelsk, når jeg skal beskrive et ords betydning, men jeg bliver løbende i tvivl om, hvorvidt jeg får beskrevet det på den rigtige måde. Om de engelske ord, jeg vælger at sætte på, nu

>>

også er dækkende på den rigtige måde. Med al min erfaring må jeg nok konstatere, at det ikke er muligt at være et hundrede procent præcis for en ikke-indfødt. Jeg kan kun levere en tilnærmelse. En ordbog, der er virkelig dækkende, kan kun udarbejdes af indfødte talende, og så skal det være nogle, der er virkelig trænede og har en meget fin fornemmelse for sprog”, siger han.

Ud over at bidrage til uddannelsessystemet med sit arbejde ser Torben Andersen også sin over 30 år lange interesse for dinka-sproget som en del af grundforskningen.

Globalt er der en grundlæggende nysgerrighed efter at blive klogere på, om alverdens sprog på en eller anden måde hænger sammen eller måske ligefrem har et fælles udspring. Hvad der er karakteristisk for menneskeligt sprog, er også et spørgsmål, som mange sprogforskere drømmer om at kunne belyse bedre, ligesom sproglige forskelle på tværs af landegrænser er et helt centralt emne at diskutere.

Og er han så blevet klogere på det?

“Ja, jeg har i hvert fald fundet ud af, at der er større sproglige variationer – i hvert fald på overfladen – end jeg troede, da jeg begyndte”, slår han fast.

Lige nu er Torben Andersen i gang med at sætte kurmuk på skrift, så dinka er sat midlertidigt på hold. Kurmuk er det sprog, som nogle af indbyggerne i den sydlige del af Nordsudan taler. Det tilhører også den vestnilotiske sprogstamme, som hans doktordisputats fra 2002 i øvrigt handlede om, så han agerer med andre ord på hjemmemarkedet:

“Der er mange sprog, der med fordel kan beskrives. Ikke kun for at give indbyggerne bedre uddannelsesmuligheder, men også fordi sproget jo kan fortælle meget om den forhistoriske udvikling i et område. Jeg kan godt mærke, at jeg har prøvet det før, for det går noget nemmere denne gang. Men så snart jeg er færdig med kurmuk-grammatikken, går jeg tilbage til dinka, for der er en del, jeg skal have gjort færdigt, så andre lingvister har noget at arbejde videre med efter min tid”. <<

“Hvad vil det sige at tale et sprog? I Afrika har jeg arbejdet med mange forskellige sprog, men det kvalificerer mig ikke nødvendigvis til at tale dem. Jeg ved, hvor begrænsningerne er, og jeg ved, hvad jeg ikke ved. Derfor nøjes jeg med at sige, at jeg taler ét sprog, og det er dansk”, siger Torben Andersen, der selv forstår 20 af Afrikas cirka 2.000 sprog.

“På grund af placeringen mellem Tyskland og det strategisk vigtige Norge havde Danmark i april-maj 1940 været i de krigsmæssige begivenheders centrum. Den situation opstod først igen fem år senere”.

HISTORIE

Bomber over Danmark
Vestallierede luftangreb under
2. Verdenskrig

Henrik Skov Kristensen, Claus Kofod og Frank Weber. Nyrevideret af førstnævnte
Nyt Nordisk Forlag, 2012, 864 sider, 499,95 kr.
“Bomber over Danmark” er en nyrevideret udgave af de tre historikers enestående tobindsværk “Vestallierede luftangreb” fra 1988 om samtlige luftangreb i Danmark 1939-1945, udført af vestallierede fly (mest britiske plus enkelte amerikanske). Det er en guldgrube af informationer for alle med interesse for besættelsestiden og ikke mindre for fly-entusiaster.

FILOSOFI

Studium Generale
– en bog om væren og viden

Lars Albinus
Forlaget Klim, 2012,
344 sider, 299 kr.

Mennesket er blevet klogere på verden. Ingen tvivl om det. Men hvor gode er vi til at forstå vores egen viden? Bogen præsenterer videnskab som et differentieret begreb ud fra den tese, at der ikke gives et færdigt sæt af kriterier for viden. Vi kan ikke hævde, at vi kender virkeligheden som sådan. Vores viden gælder snarere aspekter af virkeligheden, og aspekter ses fra bestemte synsvinkler. Viden afhænger af vores væren i verden og vores relationer til hinanden.

KUNST

Aischylos’ Syv mod Theben
Christian Dahl og Marcel Lysgaard Lech
Museum Tusulanums Forlag,
2012, 125 sider
“Syv mod Theben” vandt førsteprisen ved Den store Dio-

nysosfest i 467 f.Kr. og er siden oldtiden blevet anset for et af Aischylos’ bedste skuespil. Det er den næstældste bevarede tragedie og en væsentlig inspiration for både Sofokles’ og Euripides’ tragedier om Ødipus-slægtens ulykker. “Syv mod Theben” er nyoversat og kommenteret af Christian Dahl og Marcel Lysgaard Lech.

MILJØ

Kritiske perspektiver på
national- og naturparker

Keld Buciek
Frydenlund, 2012,
295 sider, 299 kr.

I forskningsprojektet “Kritiske perspektiver på natur- og nationalparker” – der netop er udkommet som bog – kaster Keld Buciek og hans kollegaer et kritisk blik på forestillingen om, at det altid er af hensyn til naturen, at der oprettes særlige zoner og områder. Et tema, som går igen i projektet, er graden af deltagelse og involvering af befolkningen, når der skal debatteres naturpolitik. Den har det nemlig med at halte alvorligt bagefter. Bo-

gen skal derfor også ses som et indspark i miljødebatten herhjemme.

RELIGION

The Cambridge Companion
to New Religious Movements

Olav Hammer og Mikael Rothstein (red.)
Cambridge University Press,
2012, £18.99 (indbundet dyrere)

Bogen opsummerer de seneste fyrrer års religionsvidenskabelige forskning om nye religioner, sekter m.v. Kapitlerne er skrevet af nogle af verdens førende forskere og betoner de nye religioner som fuldt ud sammenlignelige med de mere konventionelle religioner. Mytologiske systemer, ritualer, ikonografi, sociale organisationsformer og historiske forløb beskrives og analyseres, og i særlige kapitler sættes der fokus på juridiske forhold, de nye religioner på internet m.v. Bogen har også, som den første, et kapitel om islamiske jihad-bevægelser som nye religioner.

SPROG

Litteraturlyst og læring

Dorte Østergren-Olsen og Lene Herboltd (red.)
Dansk Psykologisk Forlag, 2012,
180 sider, 298 kr.

Litteraturlyst og læring er en antologi, der fokuserer på litteraturlæsning i dansk på grundskolens mellemtrin og i ud-

skoling. Ud fra spørgsmålet om, hvorfor vi læser litteratur i skolen, belyses litteraturens potentiale i forhold til udvikling af empati og det at danne sig som menneske. Der gives bud på, hvad der skal undervises i, og hvordan det kan gøres for at skabe lyst til at læse litteratur.

UDDANNELSE

Tværvidenskab i teori og
praksis

Thyge Enevoldsen og Erling Jelsø (red.)
Hans Reitzels Forlag, 2012,
275 sider, 298 kr.

Universiteter og andre uddannelsesinstitutioner har en tendens til at opdele videnskaberne i adskilte størrelser som humaniora, naturvidenskab og samfundsvidenskab. Men i praksis oplever studerende og forskere ofte det problem, at virkeligheden ikke er opdelt. Derfor bliver det nødvendigt at bevæge sig på tværs af de videnskabelige skel. Denne bog giver dels et teoretisk indblik i tværvidenskab, dels en række eksempler på projekter, hvor man i praksis har bevæget sig på tværs af videnskaberne.

I denne nye serie kigger vi tilbage på Dansk Magisterforening fra dens grundlæggelse

i 1918 og op til i dag. Hvad op tog sindene, hvad var på foreningens politiske dagsorden,

og hvilke problemer baksede foreningen med? Vores kilde til den viden er "Meddelelser til

Medlemmerne", som i 1962 fik navnet Magisterbladet.

Det var billigt at spise i studenterkantin "Kannibalen" på Københavns Universitet. Menukortet er fra ca. 1940, fotoet fra 1961. Foto: Scanpix

UNIVERSITETETS SPISESTUER

Morgenmad		
8$\frac{1}{2}$-10	Havregrød, Kaffe, Rundstykke.....	0.48
	Kaffe 0.14 Kage 0.14	
Frokost		
10$\frac{3}{4}$	5 Stk. Smørbrød.....	0.45
Diverse		
11-6$\frac{1}{4}$	Frokostretter.....	0.40-0.90
Middag		
4-6$\frac{3}{4}$	2 Retter.....	0.90
	Forret 0.30 Efterret 0.65	
<small>Søndag serveres kun Middag (11$\frac{1}{2}$-1$\frac{1}{2}$), men De kan om Lørdagen bestille Smørbrød til Søndag Aften.</small>		
<small>Spisebilletter i Ark à 30 Stk. 24.00</small>		

NØRREGADE 10
UNIVERSITETSBYGNINGEN

ARBEJDSLØSHEDEN HÆRGER FORTSAT

I "Meddelelser til Medlemmerne" – Magisterbladets forløber – fra januar 1942 gengives det brev, Almindelig Dansk Cand.Mag.-Organisation havde sendt til Undervisningsministeriet med "Anmodning om Midler til at udbygge det allerede iværksatte Nødhjælpsarbejde for arbejdsløse cand.mag.er med yderligere 10 Kandidater". En prøvetid med beskæftigelse af ledige magistre i statsinstitutioner var forløbet tilfredsstillende for alle parter – derfor denne ansøgning. Arbejdstiden for disse magistre i den tids løntilskudsjob foresloges sat op fra 4 til 5 timer dagligt med en tilsvarende forhøjelse af det årlige "Honorar" fra 2.000 kr. til 2.500 kr.

I marts samme år svarer ministeriet positivt på anmodningen, under forudsætning af at pengene bevilges på finansloven, hvilket sker. I svaret står, at "Håndskrevne Ansøgninger om at komme i

betragtning, indeholdende Oplysninger om Ansøgenes Fag, Eksamen, Ledighedsperiode og eventuelle Færdighed i at skrive på Maskine stiles til osv".

Sulteløn

I et senere nummer af "Meddelelser" samme år er der et sjældent bidrag fra et menigt medlem, nemlig et budget for en nødhjælpsarbejder. Det ser sådan ud:

Logi	Kr. 40,00
<i>(billigste Pris for et nogenlunde Værelse i Byens Periferi)</i>	
Kost	Kr. 75,00
Skat	Kr. 20,00
Sygekassekontingent	Kr. 4,00
Nødvendig Vask ca.	Kr. 10,00
Reparation af Fodtøj	Kr. 7,00
Forskelligt	Kr. 3,00
Transportpenge	Kr. 12,00
I alt ca.	Kr. 170,00

Nødhjælpsarbejderen skriver videre: "Vor løn er som bekendt sat til 2000.00 Kr. for 10 Maaneder beregnet efter 25 Arbejdsdage pr. Maaned à 4 Timer om Dagen til en Tarif af 2,00 Kr. pr. Time. For at vi kan eksistere, strækkes den over 12 Maaneder, hvilket giver 166,66 Kr. pr. Maaned! Endvidere maa vi arbejde ikke 10 men 11 Maaneder for vor Løn. 11 Maaneder = 270 Arbejdsdage à 4 timer = 1080 Timer om Aaret, hvad der giver en Timeløn på 1,85 Kr. Til Sammenligning kan tjene, at Beskæftigelsescentralens Arbejdsløse Kontor lønnes med 2,05 Kr. pr. Time eller 340 Kr. pr. Maaned".

Resten er tavshed. <<

Sidste frist for debatindlæg til nr. 18 er mandag den 5. november kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk. Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

ANGREBET PÅ DEN AKADEMISKE FRIHED

CBS vil indføre regler for, hvordan forskere skal optræde i medierne (se artiklen "CBS strammer krav til forskeres formidling" i *Magisterbladet* nr. 16/2012). Overtrædelse af reglerne kan medføre "ansættelsesmæssige konsekvenser". Det kan dårligt opfattes som andet end et angreb på ytringsfriheden. Hvorfor ledelsen på CBS vil bryde et ældgammelt princip om, at forskere og lærere selv står til ansvar for, hvad de foretager sig i medierne, står ikke klart. Men idéen er nok undfanget af skrivebordsteoretikere, som aldrig kan have prøvet at blive interviewet af BT eller TV 2. Som flere gør opmærksom på, så er der gråzoner, når man vil definere ekspertudtalelser. Dertil kan man føje, at medierne arbejder hurtigt og ofte overfladisk, så der kan let opstå rene misforståelser. Som forsker kender man heller ikke altid den kontekst, ens udsagn vil blive brugt i. Talrige gange har jeg også selv oplevet, at når jeg tog faglige forbehold over for en vurdering, jeg afgav, så blev de udeladt af journalisten eller dennes redaktør. Vi lever i en virkelighed, hvor vi ikke helt kan styre, hvad medierne bringer, og hvordan de gør det. Alternativet er, at vi holder os for fine til at optræde i medierne – hvad vi normalt ingen pekuniær interesse har i.

CBS må ikke danne skole her, for sådanne regler vil gøre den offentlige debat fattigere. Jeg vil opfordre DM til at indhente et juridisk responsum om, hvorvidt regelsættet fra CBS overhovedet er foreneligt med regler om ytringsfrihed samt universitetslovgivningen.

*Tilm Knudsen, tilknyttet Institut for Statskundskab
Københavns Universitet*

DERFOR STILLER JEG OP TIL MA-BESTYRELSESVALGET

Når jeg stiller op til bestyrelsen i Magistrenes Arbejdsløsheds-kasse (MA), skyldes det et ønske om at fortsætte arbejdet for, at der altid skal tages udgangspunkt i medlemmernes behov og ønsker i vejledningen af dem, og at reglerne altid skal administreres til fordel for medlemmerne.

Meningsløs jobsøgning og kontrol er desværre stadig lovpligtig. Her fastholder vi, at der i den konkrete sagsbehandling skal gås til strengen – til gunst for medlemmet – uden at komme i karambolage med lovgivningen.

Jeg vil arbejde for, at rådgivningen af medlemmerne sker proaktivt, så medlemmerne er på forkant med, hvilke krav der stilles, og er bekendte med mulighederne i regelsættene.

Ledige, dimittender, honoraransatte, freelancere, deltidsansatte, selvstændige og efterlønnere skal ikke selv bruge tid på at orientere sig i love, bekendtgørelser og vejledninger for at finde

mulighederne for at få eller fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet.

MA skal tale medlemmernes sag i den offentlige debat. Som medlemsstyret a-kasse har MA en særlig forpligtelse til at informere offentligheden om medlemmernes vilkår og de problemer, dagpengesystemet giver dem. Det er væsentligt, at MA fortsat gears til hurtig reaktion og tager problemstillingerne op både på landsplan og regionalt, hvor MA er repræsenteret.

Aktuelt er der fokus på at arbejde for, at ingen falder ud af dagpengesystemet uden at have fået tilbudt et arbejde.

Det kræver både en offensiv beskæftigelsespolitik og ændringer i dagpengereglerne, hvor støttet arbejde igen skal give ret til optjening af dagpenge, reglerne for modtagelse af supplerende dagpenge skal forbedres, det skal være lettere at optjene dagpenge, og perioder, hvor man deltager i undervisning og opkvalificering, skal ikke indgå som forbrug af dagpengeperioden.

*Per Clausen, spidskandidat for Medlemmerne i Centrum
– Samarbejdslisten*

Find dit akademiske drømmejob

Magisterjob er til dig som DM-medlem og viser dig hver uge nye spændende job i hele landet. Opret dig som bruger på magisterjob.dk, så finder drømmejobbet måske dig.

magisterjob.dk

New Public Management-bølgen giver svære vilkår for international mobilitet på de videregående uddannelser i Danmark

New Public Management, der siden 1990'erne for alvor er blevet anvendt som statslig styringsmodel i bl.a. den danske uddannelsessektor, giver uddannelsesinstitutionerne svære vilkår at arbejde under. Uddannelsesministeriet satser på større volumen i den internationale mobilitet og presser institutionerne på fastsatte indikatorer i udviklingskontrakterne. Manglende fleksibilitet ser imidlertid ud til at stå som paradoks til den ønskede udvikling.

Regeringens globaliseringsstrategi, som har til formål at fremtidssikre Danmark som et forende vækst-, viden- og iværksættersamfund, har sammen med bl.a. europæiske initiativer som Bologna-processen og Lissabon-strategien været dagsorden-sættende ved udarbejdelse af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt givet initiativ til udarbejdelse af flere andre nationale strategier. Disse indeholder alle anbefalinger vedrørende øget mobilitet, konkurrenceevne, livslang læring og højtuddannet arbejdskraft inden for velfærdsuddannelserne.

Undersøgelser viser, at professionshøjskolerne er stærkest på den korte mobilitet, som typisk finder sted inden for de europæiske og nordiske lande. Samme undersøgelser viser, at de danske professionsbachelorstuderende oftest vælger at tage ud som led i deres praktik. Ifølge den danske styrelse for internationalisering havde 7,6 % af de færdiguddannede studerende på de mellemlange videregående uddannelser i 2007/2008 været på studie- eller praktikophold i udlandet. Kortere udlandsophold af mindre end 3 måneders varighed tæller ikke med i de danske statistikker.

Afrapporteringer, evalueringer, akkrediteringer ...

På trods af udarbejdede strategier er der for professionsbacheloruddannelser-

ne endnu langt op til Bolognas målsætning om 20 % international mobilitet i 2020. En årsag er uden tvivl de mange korte mobilitetsperioder, som ikke tæller med i statistikkerne. En anden er de studerendes eget fravalg af mobilitet. En tredje årsag kunne derudover være Uddannelsesministeriets styring af den danske uddannelsessektor med indførelsen af udviklingskontrakter som dialog- og styringsredskab. Afrapporteringer, evalueringer og akkrediteringer lægger institutionerne under pres for at opfylde fastlagte volumenmål, herunder på det internationale område. Imidlertid kunne manglende ministeriel fleksibilitet se ud til at hindre institutionerne i at opnå den ønskede mobilitet.

Merit er et eksempel på Uddannelsesministeriets store krav, da den studerendes mobilitetsperiode skal kunne stå mål med uddannelsen derhjemme. Merit skal altså ikke gives for det anderledes, men for det lignende. Studieordninger er et andet eksempel, hvor der kan opstå komplikationer, da nogle udformes på nationalt niveau, og andre på lokalt. Det kan således give institutionerne forskellige muligheder for at inkludere den internationale mobilitet i deres uddannelser.

Konkurrencestaten

For at forstå den styringstanke, Uddannelsesministeriet agerer efter i sit samar-

bejde med bl.a. professionshøjskolerne, er et indblik i samfundsvilkårene i det 20. århundrede væsentligt.

Den moderne stat har gennem de seneste knap 200 år gennemløbet tre grundlæggende faser.

Før 2. Verdenskrig sørgede retsstaten for ved hjælp af skolen, militæret og kirken at disciplinere befolkningen til at være loyal over for autoriteter.

Efter krigen i midten af 1940'erne tog velfærdsstaten over og indførte sociale og politiske rettigheder, og dannelsesbegrebet opstod som afløsning på den disciplinære ideologi. Medbestemmelse, selvrealisering og lighed blev nogle af grundstenene i denne periode, som varede frem til begyndelsen af 1980'erne.

Den sidste fase er nutidens og kaldes konkurrencestaten. Den bygger på en velfærdstanke, hvor der investeres i fremtiden, og hvor velfærd som økonomisk omkostning i stedet bliver til en social investering, herunder i uddannelse.

Konkurrencestaten investerer i den enkelte for at gøre hvert individ konkurrencedygtigt. Den skal sikre Danmarks konkurrenceevne ved at evaluere på for tiden og samtidig beregne fremtidens udfordringer. Nye reformer, heriblandt Velfærdsforliget fra 2006, benchmarking, evalueringer, ledelse osv., er således blevet konkurrencestatens grundsten og genensyrer i dag hele den offentlige sektor.

Kontrolleret decentralisering

En af samfundsudviklingens tydelige konsekvenser for uddannelsessektoren er taxameterstyringen, som siden 1990'erne er blevet stadig mere udbredt som institutionernes finansielle ramme. Taxametersystemet er oprindeligt udviklet som reaktion på behovet for en ny økonomisk styringsmodel som led i decentraliseringen af den offentlige forvaltning. Hensigten har været at skabe sammenhæng mellem institutionernes resultater i form af studenterårsværk og tilskuddenes størrelse. Pengene følger brugerne.

Uddannelsesinstitutionerne er også organisatorisk underlagt de vilkår, samfundsudviklingen har medført. En modernisering kendt som New Public Management af den offentlige sektor har fundet sted, og det har betydet en række initiativer og reformer med det sigte at afhierarkisere og afbureaukratisere den offentlige sektor. Der er særligt i 1990'erne for alvor kommet fokus på bl.a. decentralisering af ledelsesansvar, opsplnitning af den offentlige sektor i mindre resultatenheder, udlicitering mv., og det har givet

institutionerne større identitet og selvstændighed. Til gengæld kontrolleres de som aldrig før af ministeriet, og for uddannelsesinstitutionerne sker dette bl.a. igennem de indførte udviklingskontrakter.

Hvor langt hen i fremtiden, New Public Management forbliver det gennemgående ledelses- og styringskoncept, kan være svært at forudsige. Kritikere som Preben Melander mener, at tiden er inde til nytænkning med frihed under ansvar som alternativ til den traditionelle styrings-tænkning.

Uddannelse til markedet

Uddannelsesministeriet satser strategisk på øget international mobilitet på de videregående uddannelsesinstitutioner, men ser med sin statslige styring paradoksalt nok ud til at give mobiliteten svære vilkår. Det rejser spørgsmålet, om mål og middel hænger sammen. Stilles der skarpt på meritproblematikken, vil en anerkendelse af andre end de faglige kompetencer fra et udlandsophold, som fx sproglige, personlige, sociale og kulturelle, åbne op for øgede muligheder for de studerende. Samtidig vil det sende et signal om, at det danske samfund har tillid til, at de erhvervede kompetencer i udlandet har værdi uanset karakterer.

Ungdommen i dag er født ind i et samfund, hvor der er sket en markedsgørelse af uddannelsesvalg og fremtidsmuligheder, og den aktuelle uddannelsespolitik har fokus på de unges udvikling som fremtidig arbejdskraft. Ungdomslivet har imidlertid mange andre væsentlige sider, som ikke nødvendigvis har noget direkte med karriere at gøre, men som ikke desto mindre får betydning herfor. Det handler bl.a. om den personlige udvikling, indre motivation og identitetsskabelse.

Der tegner sig et spændingsfelt mellem Uddannelsesministeriets målsætninger, dets styringsform og de unges behov for identitetsskabelse og personlig udvikling. Forskning fra Center for Ungdomsforskning viser, at de unges målestok for godt og skidt ikke ligger i uddannelsen og dens faglige perspektiv, men i den enkeltes behov og følelser. Det antyder, at kvalitative aspekter må prioriteres i drøftelserne om den internationale mobilitet, og at fokus må ligge på mere end det rent faglige. Hvis international mobilitet er til for de studerende, må fleksibilitet være et vilkår. Hvis det derimod er til for samfundet, med en tro på at de studerende automatisk herigennem internationaliseres og beriger deres fremtidige arbejdsliv, så vil krav og tvang være et vilkår. <<

“Hvor langt hen i fremtiden, New Public Management forbliver det gennemgående ledelses- og styringskoncept, kan være svært at forudsige. Kritikere som Preben Melander mener, at tiden er inde til nytænkning med frihed under ansvar som alternativ til den traditionelle styrings-tænkning”.

I 19 artikler i Magisterbladet præsenterer vi en række faglige selskaber og foreninger. De har alle deres udspring eller virke inden for det store uni-

vers, der beskæftigelsesmæssigt udgøres af DM's mange medlemmer.

Artiklerien er et led i DM's fokus på medlemmernes

faglighed og beskæftigelse. Hvis du er medlem af en faglig forening, som du gerne ser præsenteret, eller hvis du har forslag og idéer til emner og

temaer, der kan tages op på kurser, fyraftensmøder m.v., så vil vi meget gerne høre fra dig.

Skriv en mail til faglighed@dm.dk

“Vi er nødt til at forstyrre hinanden”

Kurser og konferencer er EnviNas adelsmærke, men det faglige netværk på tværs af landet er næsten lige så vigtigt. Miljø- og naturmedarbejdere i kommuner og regioner skal forstyrre hinanden med gode idéer og nye vinkler på arbejdet, mener formanden for de 1.800 medlemmer.

ENVINA

Foreningen EnviNa er en sammenslutning af to tidligere amtslige og kommunale miljømedarbejderforeninger. Siden 1950'erne levede de parallelle liv, men sammensmeltningen skete med kommunalreformen i 2006. I dag er EnviNa med sine 1.800 medlemmer den vigtigste medarbejderforening overhovedet for miljø- og naturmedarbejdere i det offentlige, primært i kommuner og regioner. Og medlemstallet er stigende.

FORMÅL

Kursusvirksomhed er det helt store indsatsområde for EnviNa, og foreningen har dækket behovet for “nørdkurser” i en grad, så det typisk er kommunerne selv, der betaler kontingentet til foreningen for deres medarbejdere. Også det tværregionale

netværk er en væsentlig årsag til, at EnviNa fortsat tiltrækker nye kunder til butikken.

AKTIVITETER

Med kun en sekretær på deltid og frivillighed for resten er der imponerende meget liv i EnviNa. En ny hjemmeside er under opbygning. På den eksisterende kan man se rækken af de kurser, som afholdes i den nærmeste fremtid, et om støj i forbindelse med virksomheder og et todages årsmøde om jordforurening. Også internationalt har EnviNa en rolle at spille. En gruppe prøver med en vis succes at påvirke udarbejdelsen af diverse EU-regler om regulering af virksomheders miljøpåvirkning. Gruppen er meget aktiv i organisationen IFEH – den internationale pendant til EnviNa. Formandsposten i IFEH bestrides fra 2014 af en dansker.

Meget kendetegnende for EnviNas virksomhed foregår interviewet med formand Hans Peter Birk Hansen midt under en konference med 20 deltagere, hvor overskriften er “godkendelse af vandværkernes takster”. Til arrangementet står geologen, der til daglig arbejder med vandforsyning i Svendborg Kommune, alene for kaffen og indtjekning, så han har tid til at fortælle. Og konferencen er et godt eksempel på den type aktiviteter, som ifølge Hans Peter Birk Hansen er EnviNas adelsmærke:

“At højne fagligheden hos natur- og miljøforvaltere er foreningens fremmeste opgave. Kurser og konferencer er det, vi bruger flest kræfter på, og de er alle arrangementer med et dybt fagligt og meget specifikt indhold. De fleste er af en dags varighed, så vi kan samle folk fra det meste af landet”, forklarer Hans Peter Birk Hansen.

Med kurser af den type har EnviNa fyldt et gigantisk hul ud – og til en overkommelig pris. Målgruppen er de offentligt ansatte miljø-, plan- og naturmedarbejdere i primært kommuner og regioner, der deler en begejstring for deres fag og arbejde og har brug for konstant faglig opdatering.

“EnviNa er ikke en forening, der tager sig af problemer vedrørende fx dårlige løn- og ansættelsesvilkår, og vi er heller ikke politiske lobbyister. Dermed siger jeg ikke, at vi er blinde over for eksempelvis det stigende arbejdspress og de effektiviseringer, som foreningens medlemmer konstant oplever i de kommunale og regionale miljøforvaltninger, eller at vi ikke kan brokke os over den lovgivning, vi skal forvalte. Men vi taler ikke med én stemme i de sammenhænge, vi prøver i stedet at påvirke den faglige, organisatoriske og politiske udvikling mere indirekte gennem repræsentation i fx KTC (Kommunale Tekniske Chefer) og KL (Kommunernes Landsforening)”, forklarer Hans Peter Birk Hansen.

Frivilligt arbejde en udfordring

Det ærgrer formanden for EnviNa en smule, at medarbejdere i statslige miljø- og naturstyrelser ikke er så stærkt repræsenteret i foreningen, der i dag tæller 1.800 medlemmer. Ikke mindst fordi den udveksling af viden og holdninger, som finder sted på tværs af geografiske og or-

ganisatoriske skel, har så stor betydning.

“Hver region har sine blinde vinkler. På dele af Sjælland skænker man fx ikke markvanding en tanke, mens det er et af de emner, der ligger vores medlemmer i Vestjylland allermost på sinde. Derfor kan det ikke nytte noget, at vi kun snakker med os selv og prøver at komme igennem med hver vores snævre dagsorden. Vi er nødt til at forstyrre hinanden på tværs af landet, udveksle idéer og blive udfordret for bl.a. at få en fælles forståelse for og holdning til tingene”, understreger han.

EnviNa er organiseret i faggrupper, der hver især tager sig af kursus- og konferencevirksomhed på deres felt. Med kun en sekretær ansat på 2/3 tid er foreningens uddannelsestilbud stærkt konkurrencedygtige. Til gengæld er det en konstant udfordring at skaffe frivillig arbejdskraft nok til at stå for arrangementerne samt at repræsentere EnviNa internationalt.

“Vi kan godt mærke, at folk har fået endnu mere travlt derude. Men samtidig oplever vi, at behovet for at mødes og gå i dybden om de til tider meget komplekse problemstillinger, vi arbejder med, er voksende. Jeg tror, at det netop er ønsket om sammenhæng og om udveksling med andre, der sidder med samme stof, der er hovedårsag til, at vores medlemstal stiger i disse år”, lyder vurderingen fra Hans Peter Birk Hansen. <<

“Vi kan godt mærke, at folk har fået endnu mere travlt derude. Men samtidig oplever vi, at behovet for at mødes og gå i dybden om de til tider meget komplekse problemstillinger, vi arbejder med, er voksende”.

”Religionsfrihed i Danmark er altså temmelig vidtrækkende, så længe det drejer sig om indholdet i religionsudøvelsen såvel som tilrettelæggelsen af rammerne for at udøve religion. Men samtidig er begrebet religion i dansk ret historisk temmelig snævert”.

RELIGION

Fremtidens danske religionsmodel

Lisbet Christoffersen, Hans Raun Iversen, Niels Kærgård og Margit Warburg (red.)
Forlaget Anis, 2012, 392 sider, 299 kr.

Er den danske religionsmodel på vej mod et punkt, hvor ændringer i forholdet mellem stat, folkekirke og andre trossamfund er uomgængelige? I denne bog belyses den danske religionsmodells historie, dens internationale perspektiv, dens strukturer og dens fremtidsperspektiver.

KULTURHISTORIE

Fra helligbrøde til ærkeengel

Hans Kruse

Forlaget Hikuin, 2012,

72 sider, 100 kr. ekskl. porto

Symboler, lignelser og tegn. Gennem 2.000 år er der inden for kristendommen samlet en skat af smukke, grimme og forunderlige historier og regler. De udtrykker tidens tro og tidens forklaringer eller udlægninger af Bibelen. Dermed udgør de en væsentlig side af den kristne kirkes kulturhistorie. Ved Reformationen blev der sat skel, og mange af de ”katolske” udenværker blev forkastet og forsvandt i de følgende århundreder.

LITTERATUR

Livskraft.

Studier i kristendom, fortælling og erfaring

Christine Tind Johannessen-Henry, Susanne Gregersen, Søren Holst og Elof Westergaard (red.)
Forlaget Anis, 2012,

312 sider, 299 kr.

Svend Bjerg har i et passioneret og billedrigt sprog skrevet

om døden, fortællingen og erfaringen i solide dogmatiske fremstillinger og åbnet perspektiver på pædagogik, medicinsk etik, homoseksualitet og fiktion. Bidragene i denne bog går fra mange vinkler i dialog med Svend Bjergs mangfoldige forfatterskab.

PÆDAGOGIK

Fagsamspil og erkendelse i de gymnasiale uddannelser

Lilli Zeumer

Nyt fra samfundsvidenskaberne, 2012, 257 sider, 280 kr.

Det er blevet lovpligtigt at lade fagene spille sammen i de gymnasiale uddannelser. Det gælder i såvel lærernes undervisning som elevernes skriftlige arbejder. Spørgsmålet er, hvad konsekvenserne bliver af denne satsning på det interdisciplinære arbejde. Når grænserne mellem de genstandsbestemte fag på denne måde bliver mindre synlige, rejser det spørgsmålet om, hvorvidt vi fremover vil opleve helt nye måder at strukturere vores viden på.

HISTORIE

La France de la Ve République (1958-2012). Politique – Économie – Société

Anne Tjipsmark Bouchet

Filippen Grafisk Produktion, 2012, 480 sider, 399 kr.

Bogen, der er skrevet på fransk, er tænkt som en lærebog inden for franske samfundsforskendelse og nyere fransk historie (1958-2012) på franskuddannelserne på de videregående uddannelser, men bogen kan selvfølgelig læses af alle, der ønsker at orientere sig i nyere fransk historie. I bogen er der lagt særlig vægt på de sidste årtier til og med det nyligt afholdte præsidentvalg i maj 2012 – en periode, der ikke skrevet så meget samlende om – men bogen giver også en grundig introduktion til starten på Den 5. Republik samt de efterfølgende præsidentperioder.

KUNST

Dansk guldalder
Rejsebilleder

Karina Lykke Grand

Aarhus Universitetsforlag, 216 sider, 349,95 kr.

Dansk guldalder bliver typisk fremstillet som en glansperiode i første del af 1800-tallet præget af borgerlig ro, idyl og harmoni. Vi kender guldalderens kunstværker som smukke maritime udsigter, autentiske italienske seværdigheder og

elegante portrætter. Men der er andre og mindre polerede historier om guldalderen. Bogen afdækker hidtil ufortalte historier om de danske guldalderkunstnere og deres oplevelser fra dannelsesrejser i et foranderligt Danmark og Europa 1800-1850.

KOMMUNIKATION

Mellem ordene
Kommunikation i
professionel praksis

Per Jensen og Inger Ulleberg,
Ib Høy Hansen (ovs.)

Forlaget Klim, 2012,
347 sider, 299 kr.

Bogen skriver sig ind i et praksisfelt, der omhandler alle relationsprofessioner. Den professionalitet, som skal udvikles i den sammenhæng, handler i høj grad om at kunne kommunikere med andre, at kunne udvikle positive relationer og møde brugere, kolleger og foresatte på respektfulde og nyttige måder. Bogen handler om mødet mellem professionsudøveren og den anden. Et møde, som sker i relationer og gennem ord og, nok så meget, det, som sker mellem ordene.

Er resultatorienteret ledelse og markedsstyring stadig vejen frem? 38

Medbestemmelse på universiteterne 39

Den store ensretning 40

Stjerner og vandbærere 44

SEKTOREN
FOR OFFENTLIG FORVALTNING
OG KOMMUNIKATION

Ekstillids-
repræsentant
taler ud

Side 44-45

NEW PUBLIC MANAGEMENT:

Er resultatorienteret ledelse og markedsstyring stadig vejen frem?

Vi har hørt det igen og igen. Den offentlige administration er for stor, der skal spares, fokuseres og tilpasses. Uddannelsesinstitutionerne bliver fusioneret i håbet om større effektivitet og bedre konkurrenceevne.

Offentlige ledere bliver ansat på resultatkontrakter, så deres lederevner kan måles, vejes og sammenlignes. Og lederevner skal i denne sammenhæng naturligvis også forstås som evnen til at minimere omkostninger, spare resurser og effektivisere.

Ved overenskomstforhandlingerne bliver vi mødt med krav om større ledelsesrum, færre begrænsende aftaler, mere individualitet og fleksibilitet, resultatløn og højere arbejdstid.

Det økonomiske incitament bliver betragtet som afgørende for indsatsen både for den enkelte og for arbejdspladsen.

Det har været et mantra – og er det på mange områder stadig – at det offentlige, i bred forstand, skal agere som private virksomheder. Fokus skal ligge på konkret udkomme, målbare resultater og konkurrenceevne – måske på bekostning af et mere kvalificeret fagligt indhold og bedre trivsel blandt medarbejderne.

Nu skal man på ingen måde forledes til at tro, at jeg går ind for en ufokuseret, ineffektiv og alt for stor offentlig administration – naturligvis ikke. Mit sigte er for så vidt blot at pege på, at tiden måske er kommet til at sætte andre værdier i fokus. At det ikke kun er bundlinje og markedsstyring, der er afgørende for en god, velfungerende og effektiv offentlig sektor.

For det første kan det offentlige ikke agere på markedsvilkår, og de enkelte arbejdspladser kan ikke selvstændigt tilrettelægge hverken struktur eller lønpolitik, når Finansministeriet ikke vil give slip på detailstyringen. Samme ministerium, som i øvrigt ivrigt taler for mere individualitet og færre regler.

Og for det andet har de såkaldt frie markeds kræfter de seneste år tydeligt vist, at det ikke er her, vi skal kigge efter effektive styringsværktøjer af hverken den private eller den offentlige sektor.

I en tid, hvor der, realistisk vurderet, ikke er meget rum til store økonomiske forbedringer, er der netop muligheder for andre tiltag. Vi har behov for et større fokus på den faglige kvalitet, på de ansattes indflydelse på arbejdspladsen, på et forbedret psykisk arbejdsmiljø og på en mere gennemskuelig løndannelse.

Alle erfaringer og undersøgelser viser, at trivsel, faglig udvikling og indflydelse giver arbejdsglæde og øget incitament hos de ansatte. Samtidig mindskes fraværet, og effektiviteten øges – for naturligvis skal vi have en effektiv offentlig sektor.

DM Offentlig afholder i januar 2013 medlemsarrangementer i henholdsvis København og Vejle, hvor bl.a. disse styringsværktøjer kommer under debat. Samtidig inviterer vi til lidt kritisk underholdning og noget godt til ganen. Så tilmeld dig, og mød kolleger og andre kloge folk.

Medbestemmelse på universiteterne: Ikke for de akademiske medarbejdere

Efter årelang kritik blev universiteterne sidste år bedt om at sikre de ansattes medbestemmelse i væsentlige beslutninger. Men de administrative medarbejdere er ikke omfattet af ændringerne, lyder kritikken.

“Bestyrelsen sikrer, at der er medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger”.

Sådan lød lovens formulering, da parterne bag universitetsloven sidste år uddelte godbidder til forskere og studerende, der siden uni-reformen i 2003 stædigt har kritiseret universiteterne for at lide af et demokratisk underskud.

Formuleringen giver ikke de ansatte formel adgang til en eneste væsentlig beslutning. Universitetsloven fastslår fortsat, at universiteterne skal ledes efter en enstregnet model, hvor ledelsen besidder samtlige beslutningskompetencer. Som sådan betyder lovændringen blot, at universiteterne skal lytte til de ansatte, når beslutninger træffes. Og at bestyrelserne selv må bestemme, hvordan det skal ske.

De administrativt ansatte – især HK’erne – har imidlertid benyttet anledningen til at pege på det, de opfatter som forskelsbehandling af de ansatte. Hvorfor, spørger eksempelvis HK’erne på Københavns Universitet (KU), har det videnskabelige personale to medlemmer i KU’s bestyrelse, og TAP’erne kun et enkelt, når halvdelen af universitetets ansatte er administrative medarbejdere? Og hvorfor er VIP’erne selvskrevne medlemmer af de akademiske råd, mens TAP’erne kun har observatørstatus?

I februar bad et netværk af HK-TAP-bestyrelsesmedlemmer Folketingets Forskningsudvalg om at gå ind i sagen. Netværket ville vide, om universiteterne i deres vedtægter kunne indskrive det teknisk administrative personale som fulgyldige medlemmer af Akademisk Råd. Forskningsminister Morten Østergaard (R) var afvisende:

“Akademisk Råds hovedopgave er at sikre den akademiske uafhængighed. Det teknisk administrative personale er derfor ikke repræsenteret i rådene, og deres indflydelse skal derfor i stedet for sikres via andre kanaler, herunder i bestyrelsen og samarbejdsudvalgene”.

Ansatte forskelsbehandles

Ifølge Charlotte Levin, HK’er og medlem af bestyrelsen ved Roskilde Universitet, er akademiske spørgsmål imidlertid ikke det eneste, der bliver behandlet i de akademiske råd.

“Det er helt fint, at det alene er det videnskabelige personale, der drøfter eller stemmer om, hvem der fx skal indstilles til en akademisk grad. Men helt tydeligt, at der rundt omkring i de akademiske råd også bliver diskuteret fx økonomi og organisationsændringer. Vi har endnu ikke været ude for at skulle stemme om noget, men det kan komme til at ske, og hvis der så er en uenighed, vil vores stemme ikke tælle med. Det synes vi er unfair”, siger hun.

På Syddansk Universitet (SDU) har man valgt at imødekomme TAP’erne i forbindelse med en udvidelse af Akademisk Råds funktion. Når de rent akademiske og lovbestemte sager er behandlet, skifter rådet karakter og bliver nu informations- og rådgivningsorgan for universitetets ledelse. Det indbefatter behandling af udviklingskontrakter, organisering, budgetter og andre ledelsesbeslutninger. Og for at undgå at komme i karambolage med loven – der altså fastslår at TAP’ere ikke kan være medlemmer af rådet – har SDU valgt at bruge ordet “deltagere” frem for “medlemmer” om repræsentanterne i rådet for på den måde at signalere en ligestilling af TAP’erne og VIP’erne. Herudover har SDU’s bestyrelse

valgt at oprette “institutråd” samt et overordnet “universitetsråd”, hvor både TAP’erne og VIP’erne er fulgyldige medlemmer.

AC’ere er ikke HK’ere

Men ifølge Peter Wind, akademisk medarbejder ved Science and Technology på Aarhus Universitet, lever både politikere og universiteter i fortiden, når de behandler det teknisk administrative personale som én samlet medarbejdergruppe. Han har været med til at starte en AC-TAP-klub for at kæmpe de akademisk ansattes sag.

“Vi er en hastigt voksende medarbejdergruppe, som bliver slået i hartkorn med eksempelvis HK-TAP’erne. Men de vil ikke vide af os, for vi er under en akademisk overenskomst. Så i bestyrelsen slås vi med de øvrige TAP’ere om at blive repræsenteret via den ene TAP-plads, der er, mens VIP’erne har to pladser. Problemstillingen gælder også i de akademiske råd, hvor vi kun må sidde med på side-linjen”, siger Peter Wind.

Han mener ikke, at loven og universiteternes vedtægter har taget højde for, at universiteternes opgaver har ændret sig drastisk i forhold til tidligere, og at nye opgaver er kommet ind, som er ligevægtige i forhold til de klassiske opgaver.

“Det hele bygger naturligvis på forskning og undervisning, men det er alligevel ikke så simpelt. Jeg kommer fra den tidligere sektorforskningsinstitution DMU og laver blandt andet afrapporteringer i forhold til EU’s habitatdirektiv. Hvorfor skal jeg sidde over i skamsekroen i Akademisk Råd? Jeg har en akademisk uddannelse og skal sidde over i hjørnet og ikke sige noget som helst”. <<

Den store ensretning

Det er det mest videnskabelige personale, der har markeret sig i debatten om den store omorganisering af Aarhus Universitet. Men hvad mener de administrativt ansatte?

Aarhus Universitet (AU) har det seneste års tid afsluttet en omfattende omorganisering, der har reduceret gamle fakulteter og indfusionerede sektorforskningsinstitutioner til fire hovedområder. 58 institutter er koncentreret til 26, ligesom også administrationen har gennemgået en centralisering.

Med omkring 10.000 medarbejdere er der tale om ret så store enheder. Alene det nye fakultet Science and Technology har en omsætning, der er lige så stor som hele Syddansk Universitets.

Og hvad så? Jo, organisationsændringer er ofte følsomme, især for de medarbejdere, der er direkte eller indirekte berørte. For rigtig mange af de administrativt ansatte ved universitetet, TAP'erne, har processen medført helt nye arbejdsopgaver og jobbeskrivelser. For de videnskabelige medarbejdere har forandringen først og fremmest – i hvert fald når det gælder indvirkningen på deres jobopgaver – været af indirekte karakter.

Alligevel – og nok helt efter bogen – har det især været forskerne, der har markeret sig med synspunkter omkring reformen. Foruden frygten for at tabe faglig identitet i gigantiske fakulteter har der også været bekymring for, hvad der ville ske med de administrative strukturer. Som da den 70-årige økonomiprofessor Martin Paldam i februar i en kronik beskyldte centraliseringen af administrationen

for at bygge på et fjernhedsprincip, der først og fremmest tjente til formål at fjerne de administrative medarbejdere fra de forskere og studerende, de dybest set var ansat til at servicere. Martin Paldam beskyldte samtidig universitetets rektor for at "spise adjunker" på ugebasis, mens "den anden ende" affører "almindelige bureaukrater og overbureaukrater" i rigelige mængder. En lederskribent på JP Aarhus greb straks bolden og karakteriserede administrative medarbejdere ved universitetet som – citat: "parasitter".

Hvad er meningen?

Men hvad mener de administrative medarbejdere om ændringen? Ledelsen har begrundet centraliseringen af de administrative funktioner med ønsket om en højere grad af specialisering i opgavevaretagelsen, hvor TAP'erne hidtil groft sagt har taget sig af alle mulige typer af identiske opgaver spredt på et stort antal institutter. Man kan sammenligne det med kommunalreformen i 2007: Her var argumentet ligeledes, at det ikke gav mening at bibeholde komplicerede tekniske opgaver i små nabokommuner: Kommunesammenlægningen skulle resultere i større og stærkere faglige miljøer.

Og måske *har* der været god mening med galskaben.

"Tag sådan noget som økonomistyring og afregning af EU-forskningsprojekter. Det er

nærmest en videnskab i sig selv. Nogle steder på de gamle institutter har der siddet nogle, der var rigtig dygtige til det, andre steder der var rigtig dårlige. Nogle steder har man haft så meget gennemløb, at der har været medarbejdere, der kunne opnå nogle kompetencer i det, andre steder var det noget, man gjorde en gang imellem, og så blev resultatet også derefter. Jeg tror, at effekten af det her, i det mindste på økonomiområdet, er, at vi får mere videnopsamling, så de bedste kan lære fra sig. Så der kommer en ensartet praksis", siger Claus Palle, fællestillidsrepræsentant for AC-TAP'erne i AU Administration og medlem af Djøf.

Så er der også bagsiden af medaljen. Flere medarbejdere, som DM Offentlig har talt med, hæfter sig ved den grundighed, som centraliseringen har været kendetegnet ved. Således lyder den korte udlægning, at ledelsen stort set har hevet alle ikke livsnødvendige administrative medarbejdere ud af institutterne og placeret dem i den centrale administration.

"Du har taget nogle individer ud af en sammenhæng. VIP'erne og TAP'erne har arbejdet meget tæt sammen, og det fælleskab har du fjernet. Især VIP'erne har nok følt, at de lige pludselig har fået frataget ressourcer i form af administrative medarbejdere. Ressourcer, som de mere eller mindre har haft hånds- og halsret over. Så uanset hvad det kommer til

Ledelsen på Aarhus Universitet har begrundet den omfattende centralisering af universitetets administrative strukturer med behovet for en større grad af specialisering. Men måske er reformen gået for vidt, spørger de ansatte.

at betyde af effektiviseringer på den lange bane, så rammer det dem på den korte bane”.

Claus Palle sammenligner problemstillingen med dilemmaet om kolde og varme hænder: På den ene side det stadig voksende krav til effektivitet og specialiseret opgavevaretagelse, på den anden side spørgsmålet om nærhed til borgerne (VIP’erne).

Nye job, nyt jobindhold

Også TAP’erne oplever ambivalensen. Rigtig mange af dem har været vant til at “betjene” levende mennesker og ikke bare en e-mail eller en stemme i telefonen. Men den personlige anerkendelse eller arbejdets sociale karakter er ikke rigtig noget, som fusionsmaskineriet tager højde for.

“Jeg spørger indimellem mig selv, om jeg ville have søgt det job, jeg har i dag, og det er jeg ikke sikker på. Vi er jo en del i det administrative personale, som selv enten har været undervisningsassistenter eller ph.d.er, folk, som har været i forskningsdelen, og som syntes, det var interessant at arbejde tæt sammen med VIP’erne, og som også er der af samme grund. Men som nu, ligesom jeg, er rykket over i

fællesadministrationen. Jeg blev ansat til at skrive fondsansøgninger og har brugt mit fag utroligt meget også til at hjælpe VIP’erne. Med denne her model bliver der umiddelbart lidt mere distance, hvor man typisk før var en del af et institut og hjalp dem, der var en del af instituttets dagligdag”, siger Astrid Cermak, specialkonsulent, antropolog og DM-tillidsrepræsentant.

Hun er ansat i den 23 mand store forskningsstøtteenhed, der assisterer institutternes VIP’ere. Flertallet af de forskere hun hjælper befinder sig i Aarhus, mens hun selv har kontor i Danmarks Pædagogiske Universitets tidligere lokaler i København, og hun mærker derfor “distancen” til forskerne mere tydeligt end de fleste.

“Jeg kan godt se, hvad det er, de gerne vil i ledelsen. Aarhus Universitet er et kæmpeuniversitet

i dag med fire indfusede institutioner (DPU, DMU, DJF, Foulum og ASB). Det har nok været et fuldstændigt uigenkæmligt sammensurium, og det har nok også været meget forskelligt, hvad en VIP kunne få hjælp til

det ene, andet eller tredje sted. Men jeg synes også, man kan argumentere for, at strukturen måske er blevet en tand for centraliseret”.

Selvom Astrid Cermak sidder i den centrale administration, er hun udpeget til at betjene forskerne under fakulteterne Arts og BSS. Hun peger på, at der er stor forskel på, hvor fagområder som uddannelse, teologi eller biokemi kan søge eksterne midler. Den forskellighed, der trods alt er, taler imod centraliseringen, mener hun.

“Jeg synes, det for mit eget vedkommende ville have givet god mening at være lidt tættere på VIP’erne og måske centralisere det på fakultetsniveau. Jeg synes, man kommer langt væk fra det, der var sjovt, de faglige miljøer. Det bliver en meget anden kontakt, når jeg skal snakke i telefon med folk i Aarhus, jeg aldrig har mødt før”.

Hun understreger dog samtidig, at centraliseringen, fx når det gælder kommunikation, økonomi og HR, giver god mening.

Fyringer har der heldigvis kun været få af – i modsætning til polemikken omkring (tvangs) forflytninger af medarbejdere, der hidtil har haft arbejdsplads på de tidligere sektorforskningsinstitutioners adresser.

“Vi har hele tiden været i et vækstscenarie, så selvom der har været afskedigelser, har der også været en nettotilgang af ansatte. Og alle har fået tilbudt ansættelser andetsteds, hvis de er blevet forflyttet”, siger Claus Palle. <<

Jeg synes, man kommer langt væk fra det, der var sjovt, de faglige miljøer.

Astrid Cermak, fuldmægtig, antropolog og DM-tillidsrepræsentant

ACTAP 1:

FIK KOLLEGIALT FÆLLESSKAB

Carsten Sestoft var tidligere studieadministrator på Institut for Filosofi og Idehistorie. Centraliseringen har givet ham nye kolleger og plads til fordybelse.

“Jeg var ked af at forlade Institut for Filosofi og Idehistorie, fordi nærheden til de studerende og forskerne er gået tabt. Til gengæld har jeg vundet noget andet i den afdeling, jeg sid-

der i nu, fordi vi er flere kolleger, der laver det samme, hvor jeg kollegialt var mere isoleret, der hvor jeg sad før. Og så er jeg gået fra at være blæksprutte til at koncentrere min indsats inden for et bestemt område”.

Sådan lyder specialkonsulent Carsten Sestofts korte udlægning af den overflytning,

der har bragt ham til AU's centrale studieadministration. Hvor han i dag primært fungerer som sagsbehandler og uddannelsesjuridisk ekspert, talte opgaverne tidligere også områder som kommunikation, praktikkoordination og vejledningskoordination.

“Det var mange forskellige ting og ganske fornøjeligt også. I dag har jeg fået et snævrere arbejdsområde, og jeg må faktisk sige, at det lidt mod min forventning har virket – på den måde, at jeg faktisk bliver mere fordybet i mit område, studieadministration, som vel var halvdelen af det, jeg lavede før. Jeg er blevet mere ekspert på jura end før”.

Han har dog også kritikpunkter til reformen.

“En ting, der har forringet indtrykket af skiftet, er, at vi har lavet en organisations-

omlægning, der har slået enhver tænkelig kendt beslutnings- og organiseringsstruktur i stykker, hvorfor vi derfor skal bygge det hele op fra grunden af. Samtidig har vi så fået nye it-systemer, der har væltet en hel masse ting”.

Carsten Sestoft mener, at der kan tales for og imod omorganiseringen.

“Om man gør som nu og koncentrerer administrationen i en afdeling for sig eller har en administration på hvert organisatorisk niveau (institut-, fakultets- og universitetsniveau), er to valg, som begge kan fungere, men som også har hver deres fordele og ulemper. Det er måske især forskerne, der savner noget administrativ kontakt i det daglige”.

ACTAP 2:

FIK DRØMMEJOBET

Lone Jørgensens job blev nedlagt, men hun fik et nyt, der var mindst lige så godt. Vejen dertil har dog været belagt med usikkerhed.

Lone Jørgensen, cand.mag. i religionsvidenskab, sad tidligere i en lille forskningsenhed på Institut for Erhvervsadministration på den daværende Aarhus School of Business.

Instituttet havde et firma på bagsiden, der solgte oversættelsesredskaber.

“Det var en testvirksomhed, der skulle være foregangseksempel for de nye vinde, der blæste på universiteterne. Jeg var ansat i en projektlederstilling, hvor jeg skulle supportere lederen, men lederen forsvandt, og så overtog jeg mere eller mindre opgaverne, samtidig med at man sadlede om og valgte at satse meget på virksomheden”.

Lone Jørgensen endte med at sidde med key account-opgaver, markedsføring og ekstern administration.

“Det var alt muligt og egentlig skævt i forhold til det, jeg var blevet ansat til, men det var vældig lærerigt”.

Men også en noget ensom stilling, eftersom hendes nærmeste kolleger var programmører og havde helt andre arbejdsopgaver end hende selv.

Med organisationsændringen blev afdelingen nedlagt, og Lone Jørgensen havnede blandt de 150-200 ansatte ved universitetet, der blev kaldt “særligt berørte”, fordi deres job blev nedlagt. Disse medarbejdere røg ligesom Lone Jørgensen ud i en såkaldt “ønskerunde”, hvor de skulle søge tre nye job efter prioritet.

“For os, der kom ud i ønskerunde, var informationerne ret knappe undervejs. Og mange blev nok mistænksomme af uvisheden. Var vi i virkeligheden på vej til at blive afskediget? Folk var nervøse og usikre og

dermed også frustrerede og sikkert heller ikke særligt effektive”.

Som førsteprioritet endte Lone Jørgensen med at søge en projektlederstilling ved Event og Rekruttering i Kommunikationsafdelingen, en stilling, hun også fik.

“Jeg sidder med større events og konferencer på AU og opgaver, som kommer fra rektoratet, fx store besøg og højtprofilerede arrangementer. Jeg fungerer som tovholder på alt det praktiske”.

Og hun er glad.

“Det er helt fantastisk. Jeg trives rigtigt godt med det og er kommet tilbage til min niche. Det var det samme, jeg lavede, før jeg kom til AU, hvor jeg arbejdede hos folkeoplysningen. Så det er jo lige mig. Jeg er endt der, hvor jeg gerne ville, ligesom mine nye kolleger er kommunikationsfolk og ligner mig selv mere. Ikke at man ikke kan arbejde sammen med andre fag, men måske kan man sparre på en anden måde med sine fagfæller”.

DM Offentlig nytårskur 2013

dm.dk/dmoffentlig

Få inspiration, hygge og nye kontakter. Diskuter udviklingsmuligheder i det offentlige med eksperter og fagfæller. Få et godt grin med ATS og nyd et glas vin og lækre tapas. DM Offentlig inviterer alle medlemmer til nytårskur.

Program

16.00-16.15 **Velkomst**

Formand for DM Offentlig Peter Grods Hansen byder velkommen.

16.15-17.30 **Hvor er den offentlige sektor på vej hen, og hvad betyder det for vores arbejde?**

Debatter det sidste tiårs administrative reformer med fokus på målstyring, resultater, udlicitering, privatisering og markedsføring i det offentlige. Hvad betyder reformerne for den offentlige sektors fremtid, og hvad er de seneste trends inden for offentlig ledelse?

Trine Sick styrer debatten mellem deltagerne og professorerne Ove Kaj Pedersen, CBS, og Lotte Bøgh Andersen, Aarhus Universitet.

17.45-18.10 **ATS-live**

Hør Gorm Vølvers og Ole Rasmussens satiriske kavalkade over året, der gik.

18.15-20.30 **Netværk og tapas**

Få nye kontakter, mens der serveres tapas, vin og vand.

Tid og sted

København: 15. januar kl. 16.00 i DM, Nimbusparken 16, Frederiksberg.

Vejle: 22. januar kl. 16.00 i Torvehallerne, Kirketorvet 10-18, Vejle.

Tilmelding

Læs mere og tilmeld dig senest 11. december på dm.dk/kalender.

Er du nyansat i det offentlige, kan du begynde dagen allerede kl. 13 med et introduktionsmøde, der giver dig overblik over, hvordan du kan bruge DM.

Stjerner og vandbærere

Søren Fransén fik efter seks år nok af arbejdsmiljøet på Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet. Den tidligere fællestillidsrepræsentant for de akademiske medarbejdere på fakultetet fortæller her om sin oplevelse af arbejdsforholdene.

“Under Kirsten Refsing siksakkede vi af sted uden mål, men med Ulf Hedetoft er spederen trykket helt i bund, og mange frygter, at kursen er sat direkte mod afgrunden”.

Sådan lød det barske skudsmål, da daværende AC-TAP-tillidsrepræsentant på Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet Søren Fransén tilbage i marts sidste år af Universitetsavisen blev bedt om at bedømme den konstituerede dekan, Ulf Hedetofts, ledelsesstil. Tre dage senere blev Ulf Hedetoft udpeget til dekan af rektor Ralf Hemmingsen, og Søren Fransén havde et stort problem. Forholdet mellem de to var ikke just muntert.

“Jeg syntes, ansættelsen var en skændig handling, og det ville være svært for mig at blive i jobbet. Jeg kunne ikke fortsætte som

tillidsrepræsentant, for der var ingen tillid mellem mig og den nye dekan, og jeg kunne heller ikke stoppe som tillidsrepræsentant uden at risikere en fyring, hvilket også var det, jeg fik at vide i fakultetets ledelseslag”.

Selvom et enstemmigt indstillingsudvalg stod bag ansættelsen, var udpegningen alligevel kontroversiel. Mens han var konstitueret dekan, lykkedes det Ulf Hedetoft at gøre sig særdeles upopulær blandt de administrative medarbejdere, og Arbejdstilsynet rapporterede efter et uanmeldt besøg om stress og medarbejdere, der gik grædende hjem fra arbejde.

Søren Fransén mente dengang – og mener fortsat – at Ulf Hedetoft bærer en stor del af ansvaret for det dårlige arbejdsmiljø. Bag

Ulf Hedetofts stræben efter magten på fakultetet lå et ønske om at gå i krig med den centrale administration – en stræben, der i vidt omfang byggede på uvidenhed og mistro rettet mod de administrative medarbejdere, mener han.

“Ulf Hedetoft fortalte vidt og bredt – allerede inden han blev konstitueret – at Humaniora var overadministreret, og som institutter beskyldte han fakultetsadministrationen for at have bygget et magtvælde op. Inden han tiltrådte, tog han en tur rundt på institutterne og sagde, at han ville decentralisere administrationen, men han kom aldrig ned på fakultetet og sagde det. Han gik overhovedet ikke i dialog omkring det. Hele hans italesættelse af omorganiseringen på Humaniora

Søren Fransén var fællestillidsmand for AC-TAP'erne på Humaniora på KU. Her var både forskerne og fakultetets øverste chef efter de administrative medarbejdere, mener han.

“Der er dem, der lægger sig ned på ryggen og lader sig bide. Det er jo nok til dels dem, der holder ud, og som til sidst ikke registrerer, at de får prygl”.

handlede om, at man havde en overadministration og i virkeligheden også nogle mennesker, der ikke sad og lavede et ordentligt job”.

Et stort spring tilbage

Det er dog ikke alle, der har været utilfredse med Ulf Hedetoft. Den nye dekan har opbakning blandt de videnskabelige medarbejdere – ja i modsætning til den udskældte forgænger, Kirsten Refsing, betragter mange ham som “en af deres egne”. De nye vinde, der har blæst på universiteterne siden ledelsesreformen i 2003, har ikke mindst ramt de humanistiske fag, og med sin proklamerede reform af fakultetets fællesadministration repræsenterede Ulf Hedetoft for mange en tilbagevendende til noget af det, der prægede tiden før 2003. Netop “administrationen” (og de mange nye administrative opgaver, som universiteterne er blevet pålagt siden 2003) er i mange forskeres øjne selve symbolet på alt det, universiteterne ikke er, og som hindrer forskerne i at varetage kerneopgaverne forskning og undervisning.

Og Ulf Hedetofts ambitioner var tilsyneladende omfattende. Angiveligt havde dekanen givet sin studiechef ordre til at udarbejde en plan, der skulle sende stort set hele studieadministrationen ud på institutterne. Det tog studiechefen og andre højt placerede medarbejdere to måneders bearbejdning, før Ulf Hedetoft indså, at ideen var yderst problemfyldt.

Ifølge Søren Fransén var dekanen tilsyneladende ikke klar over, at de ansatte i administrationen tager sig af ofte ret komplicerede opgaver.

“TAP gruppen udmeldte kollektivt, at det var underordnet for os, hvor folk sad, så længe vi kunne udføre vores arbejde. Men de folk, der sidder på fakultetsniveau, er ret specialiserede og sidder med hver deres specifikke opgave og system. Hvis man smed dem ud på et institut, ville man simpelthen mangle deres funktion på andre institutter. Man kunne ikke bare sprede dem, og det endte da også med, at kun fire medarbejdere blev flyttet ud”.

Andre tiltag blev dog iværksat. Ulf Hedetoft nedlagde Kommunikationsafdelingen, Af-

delingen for Forskning, Læring og Innovation inklusive underafdelinger, og et nyt ledelsesteam domineret af institutledere blev oprettet. Også en ommøblering og ifølge kritikere helt bevidst svækkelse af enheden Katalyst, et initiativ, der var oprettet med henblik på at skabe forbindelser mellem studerende og erhvervsliv, og som modtog ros fra Dansk Industri og daværende forskningsminister Charlottte Sahl Madsen, blev gennemtrumfet af Ulf Hedetoft.

Men Katalyst var et hadeobjekt for en række forskere, der i initiativet så antitesen til “klassisk humaniorafaglighed”, og Søren Fransén mener, at Ulf Hedetofts reformdagsorden havde udspring samme sted. Dekanen ønskede sig simpelthen tilbage til de gode gamle dage, hvor administrationen – og TAP’erne – havde en helt anden rolle.

“Vi taler om dengang, hvor TAP’ere var nogle praktisk anlagte typer, der befandt sig ude på institutterne, og som kunne tage fotokopier og lave kaffe. Og hvor underviserne naturligvis bestemte alt”.

Det skizofrene arbejdsmiljø

“VIP’ere elsker administration, når de kan se nødvendigheden af den. De ønsker i virkeligheden alle sammen en personlig assistent, der kan hjælpe dem med at lave afregninger i systemer, ansøgninger, kompendier og alt det der. Men de er skrækkeligt pikerede over den type administration, de oplever som begrænsende, dvs. den, som sørger for, at reglerne bliver fulgt, eller som de bare ikke finder nødvendig, om det så er kommunikationsmedarbejdere eller strategimedarbejdere”.

De administrative medarbejdere oplever derfor på den ene side at være værdsatte, men som gruppe også uønskede.

“Det er et skizofrent miljø. På den ene side kan man være redningsmand for nogle, der er evigt taknemmelige, mens man to sekunder senere får at vide, at administrationen er uduelig. Det er selvfølgelig aldrig de enkelte administrative medarbejdere, der er noget i vejen med, men derimod hele administrationen som sådan”.

Den negative italesættelse er stærkt belastende for arbejdsmiljøet, påpeger Søren Fransén.

“Der er dem, der lægger sig ned på ryggen og lader sig bide. Det er jo nok til dels dem, der holder ud, og som til sidst ikke registrerer, at de får prygl. Og så er der dem, der absolut ikke bryder sig om det. De går rundt og fortæller, at TAP’ere også er mennesker. Men folk går ned med stress, når de bliver mødt med mistro”.

Måske er der, for nu at fortsætte med en voldsmetaphor, tale om, at offeret bliver bøddel. Forskerne på Humaniora har – som deres øvrige kolleger i universitetsverdenen – gennem de sidste mange år oplevet en stadig mindre grad af frihed. Hvor de før var nærmest urørlige, skal de i dag dokumentere og redegøre for deres gøren og laden, funderer Søren Fransén. Og hvad er så mere oplagt end at gå efter budbringeren.

Kulturforskelle er dog også med til at puste til fordommene, mener han.

“For mange VIP’ere er deres liv lig med deres arbejde. Det støder sammen med en traditionel lønmodtagermentalitet, måske særligt blandt HK’erne, hvor man arbejder fra 8-15.30, og hvor der ikke bliver svaret på mails om aftenen”.

Søren Fransén søgte nye udfordringer på Aarhus Universitet, hvor han har været ansat siden juni. Universitetet har over de seneste år foretaget en centralisering af administrationen – præcis den modsatte omorganisering end den, Ulf Hedetoft ville indføre på Humaniora.

“Der er også TAP’ere, der går ned med stress her, fordi forandringerne har været superhårde. Men jeg oplever, at der er en overordnet forståelse af, at man gør et virkelig godt stykke arbejde. Og så går man ind og understøtter med ordentlig ledelse. Det er en af de ting, der ikke har været på Humaniora på KU, men som der efter sigende er ved at komme. Folk har haft enormt meget arbejde og er blevet mødt med mistro, og de har ikke haft ledere til at gå ind og beskytte dem, organisere arbejdet og prioritere, hvad der skulle laves”. <<

KARRIERE:

- 2000-2002 Akademisk medarbejder, Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for Arktisk Miljø.
- 2002 Forsker, Grønlands Naturinstitut, afdelingen for pattedyr og fugle. Nuuk. Fra 2008 med arbejdsplads på DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Institut for Bioscience.

UDDANNELSE:

- 1999 Kandidat, biologi, Københavns Universitet.
- 2010 Ph.d., biologi, Københavns Universitet, med afhandlingen "Træk- og ynglebologi hos havterne i Grønland".

PRISER:

- 2009 Wildlife Photographer of the Year, "Winner" i kategorien "Wild Places".
- 2010 European Wildlife Photographer of the Year, "Highly commended" i kategorien "Man and Nature".
- 2011 Nordic Nature Photo Contest, "Highly commended" i kategorien "Truet Nordisk Natur".
- 2011 "Årets Naturfotograf", kåret af NaturFotografer i Danmark.
- 2011 Modtager af Grønlands Selvtstyes "Miljø- og Naturpris" på baggrund af formidling af forskningsresultater samt for udgivelsen af bogen "Grønland – dyrenes og menneskenes land".

UDSTILLINGER:

- 2006 Udstillingen SULUIT – VINGER – WINGS i Grønlands Kulturhus, Nuuk, Katuaq.
- 2011-2012 Udstillingen Timmiaq, sammen med akvarelkunster Sten Asbirk, Roskilde Rådhus og Naturstyrelsen, København.

CARSTEN EGEVANG, 42 ÅR

Biolog, Grønlands Naturinstitut

I serien DET' MIT JOB tegner vi et portræt af et DM-medlem, der har et job – eller måske lige har fået et – som han/hun gerne vil fortælle om. Hvad er et godt job? Og hvorfor? Hvilke planer har man med sin karriere? Hvilke muligheder er der for faglig og personlig udvikling? Hvad vejer tungest i valg af job og karriere?

Måske kan det inspirere andre til at gå nye veje, hvad angår job og karriere, og til at reflektere over uprøvede muligheder.

Send en mail til magisterbladet@dm.dk med en kort omtale af dig selv, din uddannelse og dit job.

Du er uddannet biolog, ekspert i havfugle, ansat på Grønlands Naturinstitut, men en stor del af din tid går med at tage billeder i Grønland. Hvordan hænger det sammen?

Min interesse for Grønland har altid været der. Lige fra barnsben har jeg drømt om at opleve den store, uberørte grønlandske natur. Og min passion for naturfotografering i Grønland opstod, da jeg ønskede gode billeder til at dokumentere mine metoder og de fuglearter, jeg arbejder professionelt med. Senere opdagede jeg til min store glæde, at det faktisk, at jeg opholder mig i lange perioder i naturen, gav mig muligheder for at tage helt unikke fotos. Og det var billeder, der heldigvis havde et publikum, som er større end antallet af mine kolleger inden for faget. Det var startskuddet til min karriere som naturfotograf, som lige siden har accelereret.

Hvordan arbejder du som biolog og fotograf på Grønlands Naturinstitut?

Når jeg er på feltarbejde som biolog for Naturinstitutet, er det naturligvis det biologiske arbejde, der fylder og har førsteprioritet. Og fotografering foregår i det tidsrum, hvor vi ikke arbejder. Men i de seneste år er jeg taget til forskellige steder i Grønland som fotograf,

og ikke som biolog, hvor jeg kan koncentrere mig 100 procent om fotograferingen – og det giver et helt andet positivt resultat.

Hvad er det fascinerende ved at tage naturbilleder i Grønland?

Først og fremmest er naturen i Grønland så ufattelig stor. Ofte når man er ude at sejle, tror man, at *nu* har man fundet det flotteste sted i Grønland – kun for at runde næste hjørne og finde ud af, at her er der mindst lige så smukt. Og så synes jeg, at det er fascinerende, hvordan dyrene – og menneskene for den sags skyld – har tilpasset sig det barske miljø.

Hvad er dit næste fotografiske projekt i Grønland?

Jeg er netop kommet retur fra en fototur til Ittoqqortoormiit (Scoresbysund, red.) i Nordøstgrønland, hvor jeg blandt andet var på isbjørnefangst med lokale fangere. Mit næste projekt er en bog om Scoresbysundområdet, hvor jeg gennem sort/hvide billeder vil dokumentere dagligdagen for de knap 500 indbyggere. Med andre ord bliver det en bog, der kommer til at handle mere om mennesker end om dyr.

Hvad betyder det for din karriere, at du er blevet kåret til "Årets Naturfotograf 2011" af NaturFotografer i Danmark?

Det har ikke rigtig betydet noget, endnu i hvert fald. Men jeg har modtaget Selvstyrets Miljø- og Naturpris i slutningen af 2011 for min seneste bog og min evne til at formidle forskningsresultater, og det er jeg rigtig stolt af. Og ligeledes fik jeg en flot placering i "Wildlife Photographer of the Year" i 2009, som er en af verdens mest prestigefyldte konkurrencer for naturfotografer. Det er en pris, som jeg kan bruge i forbindelse med pr.

Du har oprettet et arktisk fotobureau ARC-PIC.COM, hvor du sælger billeder, og du har udgivet en prisbelønnet fotobog. Forventer du, at du i fremtiden bliver mere fotograf end biolog?

Jeg står lidt ved en skillevej, rent karriermæssigt. Fotograferingen og arbejdet med mine fotos fylder mere og mere, men samtidig vil jeg også være ked af helt at stoppe med at forske. Tilværelsen som naturfotograf er samtidig utrolig usikker, og der findes kun ganske få i verden, der kan leve af det. På den anden side er arbejdet som forsker i Danmark med speciale i Grønland også en temmelig usikker tilværelse. Og ærligt talt, så føles det temmelig enerverende, at jeg som 42-årig og med en ph.d. på cv'et stadigvæk skal hutle mig gennem tilværelsen med tidsbegrænsede projektansættelser. <<

“Ærligt talt, så føles det temmelig enerverende, at jeg som 42-årig og med en ph.d. på cv'et stadigvæk skal hutle mig gennem tilværelsen med tidsbegrænsede projektansættelser”

“Din rolle kan minde om en fodbolddommers. Konsekvent, smilende, retfærdig – og gerne helt usynlig. Nogle gange kommer du alligevel til at stå i vejen. Andre gange må du stoppe kampen og tale til spillernes fornuft”.

PÆDAGOGIK

“Søren, din trøje vender forkert!”. 20 gode råd til nye undervisere

Søren Boy Skjold

Forlaget Ajour, 2012, 230 sider, 238 kr.

Advarsel: Hvis du leder efter pædagogiske teorier, statistik og et udsyn til pædagogikkens historie og verdensbillede, skal du kigge efter en anden bog. På et fornuftigt teoretisk grundlag er det her nemlig ikke videnskab eller metodisk forskning. Det er en hoben gode råd til nye undervisere, samlet gennem 12 år. Med munter ærlighed giver en erfaren underviser gode råd til kolleger på alle niveauer – lige fra folkeskolens ældste klasser til universitetsniveau.

KOMMUNIKATION

Kort, klart og klikbart
– Web-tekster, der virker

Nanna Friis
DJØF Forlag, 2012,
164 sider, 250 kr.

Med denne praktiske og pædagogiske håndbog kommer du hele vejen rundt om at skrive godt til nettet. Du bliver taget ved hånden og får en grundig gennemgang af de helt særlige præmisser, der hersker på nettet. Du får tjeklister, trin for trin-guider, gode argumenter til chefen og masser af eksempler og øvelser, som gør dig i stand til at skrive korte, klare og klikbare tekster.

KUNST

Den Figurrige Golgatascene
En rejse gennem kristendommens kunsthistorie.

Jens Bruun
Forlaget Hikuin, 2012,
80 sider, 100 kr. ekskl. porto
Jens Bruun har, som afslutning på skabelsen af det store kata-

log over de danske middelalderlige altertavler, undersøgt, hvilke veje Den Figurrige Golgatascene, et af de hyppigste motiver på de danske middelalderaltertavler, har gennemløbet fra oldkirken og indtil Reformationen i Danmark. Bogen følger motivet, fra man i oldkirken nyfortolkede Kristi korsdød som en sejr. Bogen er udgivet med støtte fra Ny Carlsbergfondet.

RELIGION

De gudsforlattes gud
Kristendom efter postmodernismen

Lars Sandbeck
Forlaget Anis, 2012,
229 sider, 249 kr.
Hvordan kan vi tale om Gud i dag? I denne bog forsøger Lars Sandbeck at give et svar. Sammen med postmodernisterne afviser Lars Sandbeck forestillingen om den almægtige Gud og hævder i stedet, at kristendommens Gud må forstås i lyset af Kristi råb på korset: “Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?”.

HISTORIE

Neuengamme
Koncentrationslejren 1938-1945

Peter Langwithz Smith
Informations Forlag, 2012,
608 sider, 399 kr.
For første gang på dansk gi-

ves der en samlet fremstilling af lejrens historie og de vilkår, som fangerne måtte gennemleve i dette nordtyske helvede. Forfatteren fortæller med udgangspunkt i både tyske og danske kilder indgående om dagliglivet i lejren med arbejde, sygdom, mishandling og henrettelser, men også om de forsøg på modstand og oprør, der var i løbet af lejrens levetid.

SAMFUND

Efter arbejdslivet
Fortællinger om det at blive ældre

Anders Bonatto Fisker og Søren la Cour, under medvirken af Bo Jacobsen
Dansk Psykologisk Forlag,
127 sider, 248 kr.

“Efter arbejdslivet” handler om generationen, som definerede ungdomskulturen i 50’erne og 60’erne, og som nu er i gang

med at definere, hvad det vil sige at være moderne pensionister på godt og ondt. Bogens forfattere har rejst i alle egne af Danmark igennem et år og interviewet 50 pensionister om, hvordan det opleves at blive ældre. Dette har givet en række tankevækkende fortællinger om forholdet til lykken, egen krop, venner, kønsidentitet, hjemmet, meningen med livet og om livets afslutning.

SATIRE

Nullerne
– danske politikere og deres magtudøvelse i de første ti år af det 21. århundrede

Søren Mørch og Roald Als
(illustrationer)
Politikens Forlag, 2012,
300 sider, 300 kr.

I “Nullerne” fortæller Søren Mørch og Roald Als om årtiet 2000-2010. Roald Als’ tegninger, der er kendt fra Politiken, ledsages af Søren Mørchs tekster. Sammen har de skabet et bidende portræt af et årti, der satte sig afgørende spor i Danmarkshistorien. Socialdemokratiets identitetskrise og magtkampe banede vejen for et borgerligt styre med Anders Fogh i spidsen. Danmark blev en krigsførende nation, og kulturkampen rasede. Søren Mørch analyserer på vanlig vis knivskarpt og med et glimt i øjet, og Roald Als’ satiriske tegninger rammer som altid plet.

NYT JOB? DM er din rådgiver, når du skal forhandle løn i dit næste job

En lønforhandling er ikke bare en lønforhandling. DM har udarbejdet praktiske tjeklister og fagrelevante lønstatistikker, der ruster dig til lønforhandlingen, uanset om du skal arbejde i det private og selv forhandle løn eller i det offentlige, hvor det typisk er tillidsrepræsentanten, der forhandler for dig.

Og husk: Sig aldrig dit gamle job op, før du har en kontrakt på dit nye. Læs mere på www.dm.dk/loen.

DM – DANSK MAGISTERFORENING

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Aarhus C

Telefon 38 15 66 00
Fax 38 15 66 66
www.dm.dk
dm@dm.dk

Åbningstid: Man.-tors. kl. 10-16, fre. kl. 10-15

MP PENSION

PENSIONSKASSEN FOR MAGISTRE OG PSYKOLOGER

Smakkedalen 8
2820 Gentofte
Telefon 39 15 01 02
www.mppension.dk
mp@mppension.dk

Åbningstid: Man.-tors. kl. 9-16, fre. kl. 9-15

MA – MAGISTRENE'S ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Mimersgade 47
2200 København N
Telefon 70 20 39 71
www.ma-kasse.dk
www.ma-kasse.dk/email

Åbningstid: Man.-tirs. og tors.-fre. kl. 9-15.30, ons. kl. 13-17

Regionalkontorer Aarhus

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Aarhus C
Telefon 70 20 39 71

Åbningstid: Man., tirs. og tors. kl. 9-15.30

Odense

Slotsgade 21 B, 4. sal
5000 Odense C
Tlf. 70 20 39 71

Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

Aalborg

Østerågade 19, 3. sal,
9000 Aalborg
Telefon 70 20 39 71

Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

MEDLEMSKONTINGENT FOR 2012

Du er medlem af DM, når DM har modtaget din indmeldelse. Visse ydelser opnår du dog først ret til efter 30 dages medlemskab. Du får et brev fra DM, som bekræfter indmeldelsen. Dimittender og studenter opnår straks medlemsrettigheder.

Din kontingentsats og din ret til ydelser er afhængig af din medlemsstatus. Derfor bør du hurtigst muligt give DM's Medlemsservice besked om ændringer i dit ansættelsesforhold eller selv rette dine oplysninger via "Min side" på www.dm.dk. Du bedes også rette oplysningerne, hvis du fx. er flyttet eller har fået ny e-mail adresse.

Har du betalt for højt medlemskontingent, kan det maksimalt tilbagereguleres for indeværende og forudgående kvartal for så vidt angår nedsat kontingent.

Kontingentet opkræves kvartalsvis, og du modtager automatisk et girokort fra os. Vi anbefaler, at du tilmelder dig Betalingsservice.

Pr. kvartal

Fuldtidsansatte, deltidsansatte med mere end 18 timer pr. uge samt ph.d. stipendiat	1.139,00 kr.
Arbejdsledige og deltidsansatte med højst 18 timer pr. uge	551,00 kr.
Dimittender fuld tid - 1. halvår (halvt kontingent)	569,50 kr.
Dimittender ledige - 1. halvår (halvt kontingent)	275,50 kr.
Førsteårsstuderende (pr. kvartal de to første kvartaler)	10 kr.
Studerende	66,00 kr.
Studerende med dobbelt medlemskab af DM og SUL	
DM overfører 50 kr. af dette kontingent til SUL.	116,00 kr.
Studerende med dobbeltmedlemskab af DM og DALF	66,00 kr.
Ansæt i udlandet (på dansk kontrakt)	1.139,00 kr.
Ansæt i udlandet (på udenlandsk kontrakt)	551,00 kr.
Selvstændige	1.055,00 kr.
Pensionister	225,50 kr.
Værnepligtige	225,50 kr.
Langtidsledige	114,00 kr.
Børnepasningsorlov (60% af dagpengemax)	114,00 kr.
Passive	225,50 kr.
Abonnement på Magisterbladet	225,50 kr.

WORKSHOP

KØBENHAVN

Nimbusparken 16,
2000 Frederiksberg.
Du kan få et adgangskort til lokalene i receptionen hos DM (samme adresse).

AARHUS

Vestgaarden, Vesterbro Torv 1-3, 7.,
8000 Aarhus C.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 9-16.
Nøglekort udleveres i MA.

ODENSE

Slotsgade 21 B, 4.
5000 Odense.
Åbningstid: Man. kl. 9-12
og tors. kl. 13-15.30
Nøgle udleveres mod depositum
hos MA på samme adresse.

AALBORG

Aktivitetshuset
Østerågade 19, 3. 9000 Aalborg.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 8.30-15.
Du kan få nøgle, så du har adgang
hele døgnet.

ATTRACTORKURSER

FREMTIDENS ERFARNE AC'ER

Kursus: Bring din viden i spil og bliv en vigtig del af statens udvikling.

Vi gentager succesen og udbyder endnu et kursusforløb for den erfarne AC'er i staten. Her lærer du at bringe din specialistviden i spil. På bedre måder. Og på nye måder.

På kurset opkvalificerer vi din evne til at skifte rolle i din organisation, så du for alvor kan udnytte dine kvalifikationer i en tid med mange forandringer. I teori og praksis kommer du til at arbejde med ekspert - og proceskonsultationsrollen som løftestænger for forandringer og forbedret kommunikation i

organisationen.

Du får 9 kursusdage med mulighed for eksamen og ECTS-point. Samtidig kobles forløbet tæt til din organisation - bl.a. via samtaler mellem dig og din leder sammen med en certificeret coach.

Kurset udbydes af Rambøll Attractor i samarbejde med Statens Center for Kompetenceudvikling til en favorabel pris.

Læs mere og tilmeld dig på attractor.dk/ac eller ring 8618 1722.